Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

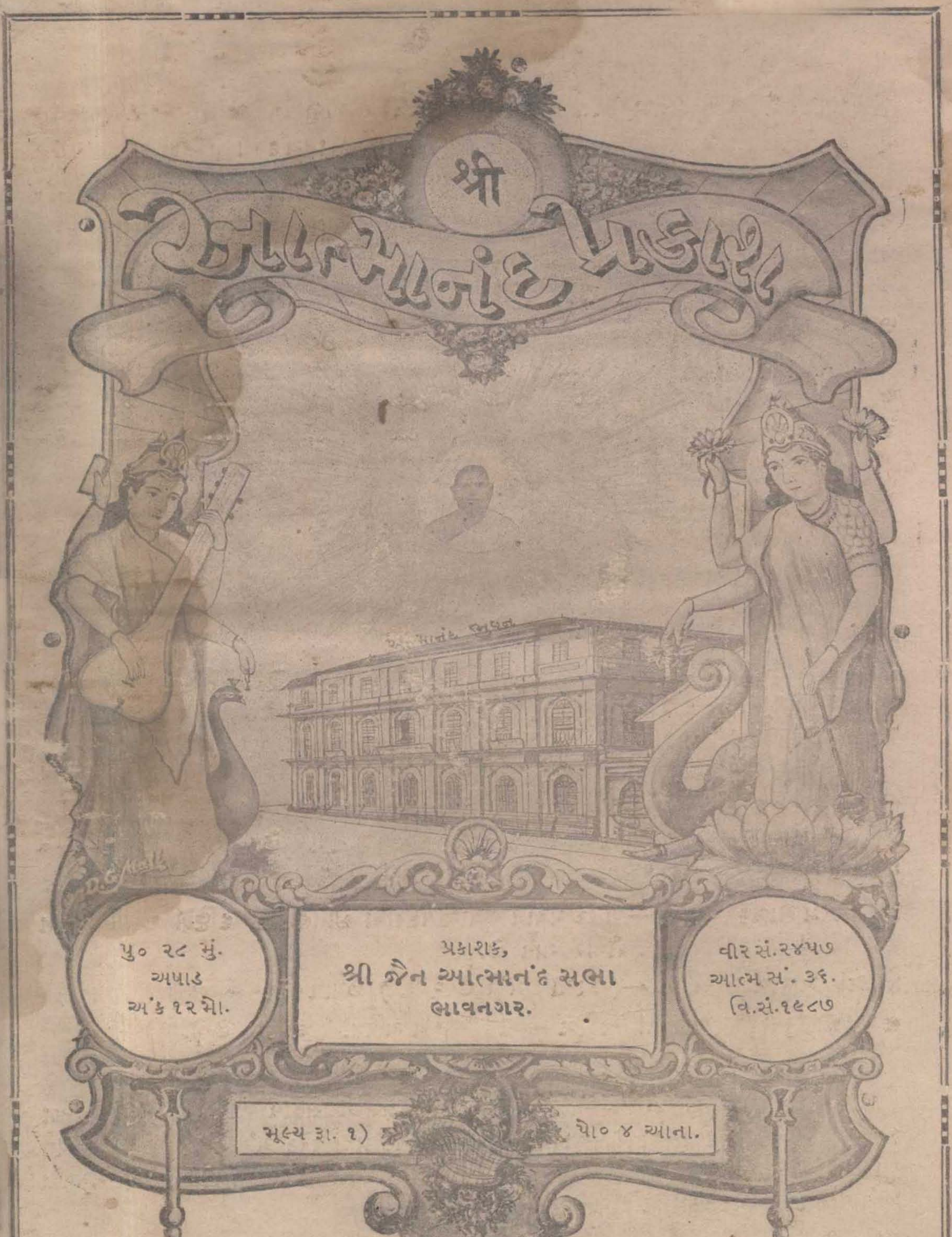

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

વિષય-પરિચય.

૧	બ્રહ્મચર્યં મહાવ્રતમ્ ...	... મુનિશ્રી હિમાંશુવિજયજી ...	૨૮૩
૨	અજોડ	છગનલાલ નહાનચંદ નાણાવટી ...	૨૮૪
૩	શ્રી તીર્થંકર ચરિત્ર	મુનિશ્રી દર્શનવિ૦ મહારાજ ...	૨૮૫
૪	અધ્યાત્મજ્ઞાન નિરૂપણ પ્રશ્નોત્તર ...	આત્મવલ્લભ	૨૮૯
૫	મનનું રહસ્ય અને તેનું નિયંત્રણ	...વિઠ્ઠલદાસ મૂલચંદ શાહ ...	[illegible]
૬	ભગવાન મહાવીર સંબંધી થોડીક હકીકતો	મુનિશ્રી જયંતવિજયજી	૨૯૮
૭	સંધ્યા તરંગ	વેલચંદ ધનજી ...	૩૦૩
૮	હિંદુ સમાજનાજ અંગભૂત જૈનો છે ...	... ...	૩૦૫
૯	પ્રશ્નોત્તર	... ...	૩૦૬
૧૦	સ્વીકાર સમાલોચના	... ...	૩૦૭

" અમારૂં સાહિત્ય પ્રકાશન ખાતું. "

નીચેના ગ્રંથો તૈયાર છે અને છપાય છે.

સંસ્કૃત ગ્રંથો. (થોડા વખતમાં પ્રગટ થશે.)

૧ વૃહતકલ્પ પીઠિકા. ૨ કર્મગ્રંથચાર દેવેન્દ્રસૂરિકૃત ટીકા સાથે.

૩ વિલાસવઇકહા. (અપભ્રંશ ભાષામાં)

ગુજરાતી ભાષાંતરના ગ્રંથો.

૧ સુકૃતસાગર—પેથડકુમાર ચરિત્ર (ઇતિહાસિક ગ્રંથ) તૈયાર છે. ૧-૦-૦

૨ ધર્મપરિક્ષા—ધર્મનું સ્વરૂપ કથાઓ સહિત. (છપાય છે).

૩ શ્રીપ્રભાવક ચરિત્ર—અનેક મહાન આચાર્યોશ્રીના ઇતિહાસિક દષ્ટિએ જીવન વૃત્તાંત તૈયાર થાય છે.

૪ શ્રી મહાવીર ચરિત્ર—(પ્રાચીન ગ્રંથ ઉપરથી.) છપાય છે.

૫ શ્રી સુરસુંદરી સતી ચરિત્ર—અતિ રસમય ચરિત્ર. (લખાય છે).

નં. ૧ તૈયાર છે. બાકીના છપાય છે, યોજાય છે.

નં. ૨ અને નં. ૪ માં આર્થિક સહાયની અપેક્ષા છે. સહાય આપનાર બંધુની ઇચ્છા પ્રમાણે સદ્વ્યય કરવામાં આવશે. આ સભા તરફથી પ્રગટ થતાં દરેક ગ્રંથના કાગળો, ટાઇપો, બાઇંડીંગ એ તમામ ઉંચા પ્રકારના થતાં હોવાથી દરેક ગ્રંથોની સુંદરતા માટે લાઇફ મેમ્બરો અને વીઝીટરો વગેરે બંધુઓએ સંતોષ બતાવેલ છે.

ભાવનગર ધી " આનંદ " પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં–શાહ ગુલાબચંદ લલ્લુભાઇએ છાપ્યું.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

श्री

आत्मानन्द प्रकाश.

(પુસ્તક ૨૮ મું)

॥ वंदे वीरम् ॥

यदुत भो भद्राः सद्धर्मसाधनयोग्यत्वमात्मनोऽभिलषद्भिर्भवद्भिस्तावदिदमादौ कर्तव्यं भवति यदुत सेवनीया दयालुता न विधेयः परपरिभवः मोक्तव्या कोपनता वर्जनीयो दुर्जनसंसर्गः विरहितव्यालीकवादिता अभ्यसनीयो गुणानुरागः न कार्या चौर्यबुद्धिः त्यजनीयो मिथ्याभिमानः वारणीयः परदाराभिलाषः परिहर्तव्यो धनादि गर्वः ।

ततो भविष्यति भवतां सर्वज्ञोपज्ञ सद्धर्मानुष्ठानयोग्यता ॥

उपमिति भवप्रपञ्चा कथा–सप्तम प्रस्ताव.

(પુ० ૨૮ મું) વીર સં. ૨૪૫૬–૫૭. આત્મ સં. ૩૫–૩૬ અંક ૧ થી ૧૨.

પ્રકાશક—

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા-ભાવનગર.

વાર્ષિક મુલ્ય રૂા. ૧-૦-૦ ટપાલ ખર્ચ ૦-૪-૦

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

વાર્ષિક અનુક્રમણિકા.

નં.	વિષય.	લેખક.	પૃષ્ઠ.
૧	મંગલધ્વનિ (કાવ્ય)	વેલચંદ ધનજી.	૧
૨	નૂતનવર્ષનું મંગળમય વિધાન.	માસિક કમીટી.	૨
૩	જ્ઞાતિ અને તેનો ઉદય.	કલ્યાણભાઇ દલસુખભાઇ ઝવેરી B. A.	૯, ૫૮, ૮૪, ૧૧૦, ૧૩૬
૪	લક્ષ્મીનો વાસ કયાં હોઇ શકે ?	સદ્‌૦ કર્પૂરવિજયજી મહારાજ.	૧૪
૫	પંચ જિનરાજની સ્તુતિ (કાવ્ય).	સંગ્રા. કસ્તુરચંદ હેમચંદ દેશાઇ.	૧૫
૬	અહિંસા–ધર્મ.	શંકરલાલ ડાયાભાઇ કાપડીયા.	૧૬
૭	આત્માના છ ભયાનક શત્રુ.	વિઠ્ઠલદાસ મૂળચંદ શાહ B. A.	૨૧
૮	વસ્તીપત્રકમાં આવતી સાલના આંકડાઓની ગણતરી.	નરોત્તમ બી. શાહ.	૨૫
૯	સ્વીકાર અને સમાલોચના. (સભા).		૨૮, ૫૧, ૭૬, ૧૦૦, ૧૪૪, ૧૭૬, ૨૦૨, ૨૨૬, [૨૫૨, ૨૭૯, ૩૦૬, ૩૦૭
૧૦	મારી. (કાવ્ય).	વેલચંદ ધનજી.	૨૯
૧૧	બાજી બધી ઉંધી વળે. (કાવ્ય).	છગનલાલ નહાનચંદ નાણાવટી.	૩૦
૧૨	ગૃહસ્થનો સામાન્ય ધર્મ.	(આત્મવલ્લભ).	૩૧
૧૩	ભાવનાનું બળ.	કસ્તુરચંદ હેમચંદ દેશાઇ.	૩૩
૧૪	જગતમાં જો શાંતિ કયાંય હોય તો દુઃખીઓના અશ્રુ લુંછવામાં છે.	એક મુનિશ્રી.	૩૫
૧૫	તમારી જીંદગી તમે વાંચો.	એક મુનિશ્રી.	૩૭
૧૬	સંગ્રહીત સૂક્ત વચનો.	સદ્‌૦ કર્પૂરવિજયજી મહારાજ.	૩૮
૧૭	નયરેખા દર્શન.	પ્રયોજક–શંકરલાલ ડાયાભાઇ કાપડીયા.	૪૧
૧૮	શ્રી કલિકાલ સર્વજ્ઞ હેમચંદ્રાચાર્ય ગુણવર્ણન (કાવ્ય).	સદ્‌ગત આ૦ શ્રી અજિતસાગરસૂરિ.	૪૫
૧૯	સમવસરણ રચના.	માસિક કમીટી.	૪૭, ૬૮, ૯૨
૨૦	અધ્યાત્મવાદ.	વિઠ્ઠલદાસ મૂળચંદ શાહ. B. A.	૪૯–૬૫
૨૧	સાચી સમજ (કાવ્ય).	વેલચંદ ધનજી.	૫૩
૨૨	અસ્મિતા.	મુનિ દર્શનવિજયજી મહારાજ.	૫૪
૨૩	શ્રી શત્રુંજય તીર્થ ઉદ્ધાર પ્રબંધ.	સંગ્રા૦ આત્મવલ્લભ.	૬૯, ૮૯, ૧૧૯. ૧૩૧, ૧૫૯, ૧૯૩, ૨૧૧
૨૪	કુમારપાળકૃત રહસ્યાત્મકપદ્યાનુવાદ(કાવ્ય),,	–કસ્તુરચંદ હેમચંદ દેશાઇ.	૭૨, ૯૮

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

૨૫ વર્તમાન સમાચાર.	૭૫, ૯૭, ૧૪૪, ૧૭૪, ૨૨૭, ૨૫૦,	૨૭૫
૨૬ અનુપમ યાદ (કાવ્ય).	અભિલાષી.	૭૭
૨૭ શ્રી તીર્થંકર ચરિત્ર.	મુનિશ્રી દર્શનવિજયજી મહારાજ.	
	૭૮, ૧૦૩, ૧૬૨, ૧૮૨, ૨૦૭, ૨૩૧, ૨૫૫,	૨૮૫
૨૮ સુધારો.	૮૦,	૨૨૮
૨૯ દ્રવ્યગુણ પર્યાય–વિવરણ.	શંકરલાલ ડાયાભાઇ કાપડીયા.	
	૮૧, ૧૦૬, ૧૬૭, ૧૮૬,	૨૨૩
૩૦ સદ્‌ગુરૂ તથા સચ્છાસ્ત્રોના વચનોમાં શ્રદ્ધા.	વિઠ્ઠલદાસ મૂળચંદ શાહ B. A.	૯૩
૩૧ જીવન સફલતા (કાવ્ય).	અભિલાષી.	૧૦૧
૩૨ મહાવીર જિન સ્તવન (કાવ્ય).	ઝવેરચંદ છગનલાલ.	૧૦૨
૩૩ શાસન રસિક શુદ્ધ મુનિઓ કેવા હોય ?	સદ્‌૦ કપૂર વિ૦ મહારાજ.	૧૦૯
૩૪ ખરા પંડિત કેવા હોય ?	,,	૧૧૫
૩૫ જૈન અને કેળવણી.	નરોત્તમ બી. શાહ.	૧૧૬
૩૬ અંતસમાગમ દુર્લભ છે.	સદ્‌૦ કપૂરવિ૦ મહારાજ.	૧૨૧
૩૭ પુસ્કાલય વિષે કંઇક.	સંગ્રા૦ ગાંધી.	૧૨૨
૩૮ શ્રી સિદ્ધાચલજી સ્તવન (કાવ્ય).	ઝવેરચંદ છગનલાલ.	૧૨૫
૩૯ મથુરાનો કંકાલીટીલો.	અનુ૦ મુનિશ્રી જ્ઞાનવિજયજી.	૧૨૬
૪૦ સેવાધર્મના મંત્રો.	વિઠ્ઠલદાસ મૂળચંદ શાહ B. A.	૧૪૦
	૧૬૯,	૧૯૦
૪૧ આ સભાની વર્તમાન સ્થિતિ.		૧૪૫
૪૨ મુનિવિહારથી થતા લાભો.		૧૫૩
૪૩ તાત્ત્વિક રેખાંશ. (કાવ્ય)	વેલચંદ ધનજી.	૧૫૫
૪૪ જીવદયા ધર્મ.	એક મુનિશ્રી.	૧૭૨
૪૫ શ્રી શાંતિનાથ સ્તુતિ (કાવ્ય).	ન્યાયતીર્થ મુનિ હિમાંશુ વિ. "અનેકાન્તી".	૧૭૯
૪૬ શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્તુતિ (કાવ્ય).	,,	૧૮૦
૪૭ શ્રી મહાવીર પરમાત્મ સ્તુતિ (કાવ્ય).	,,	૧૮૧
૪૮ કદાગ્રહ (કાવ્ય).	છગનલાલ નહાલચંદ નાણાવટી.	૧૮૯
૪૯ અધ્યાત્મ જ્ઞાન નિરૂપણ પ્રશ્નોત્તર.	યોજક. ગાંધી વલ્લભદાસ ત્રિભુવનદાસ.	૧૯૫
	૨૧૪, ૨૩૯, ૨૫૮,	૨૮૯
૫૦ જૈન સમાજને નમ્ર નિવેદન.	,,	૨૦૪
૫૧ શ્રી મહાવીર પ્રશસ્તિ (કાવ્ય).	ન્યાયતીર્થ મુનિ હિમાશુ વિ૦ ' અનેકાંતી"	૨૦૫
૫૨ મનનું રહસ્ય અને તેનું નિયંત્રણ.	વિઠ્ઠલદાસ મૂળચંદ શાહ B. A.	૨૧૭
	૨૪૪, ૨૭૧,	૨૯૫
૫૩ નવપદ આરાધન (કાવ્ય).	વેલચંદ ધનજી.	૨૨૨
૫૪ હૃદયગુંજન (કાવ્ય).	,,	૨૨૯

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

૫૫ પંડીતવર્ય શ્રી વીરવિજયજી મહારાજ.	ગાંધી.	૨૩૫
૫૬ પાછો હઠ. (કાવ્ય).	છગનલાલ નહાનચંદ નાણાવટી.	૨૩૮
૫૭ સહર્ષ નોંધ.		૨૪૯
૫૮ ધન્યવાદ અમારો સત્કાર.		૨૫૧
૫૯ જયન્તિ. (કાવ્ય).	વેલચંદ ધનજી.	૨૫૩
૬૦ ભગવાન શ્રી પાર્શ્વનાથજી.	સંગ્રા૦ ગાંધી.	૨૬૨
૬૧ ભગવાન મહાવીર સંબંધી મુખ્ય થોડી બાબતો.	સંગ્રા. મુનિશ્રી જયંત વિ. મહારાજ.	૨૬૭-૨૯૮
૬૨ ગુરૂ જયંતી મહોત્સવો.		૨૮૧
૬૩ બ્રહ્મચર્ય મહાવ્રતમ્ (કાવ્ય).	ન્યાયતીર્થ મુનિ હિમાંશુ વિજયજી 'અનેકાંતિ'.	૨૮૩
૬૪ અજોડ (કાવ્ય).	શા છગનલાલ નહાનચંદ નાણાવટી.	૨૮૪
૬૫ સંધ્યા તરંગ (કાવ્ય).	વેલચંદ ધનજી.	૩૦૩
૬૬ હિંદુ સમાજના જ અંગભૂતો જૈનો છે.		૩૦૫
૬૭ પ્રશ્નોત્તર.		૩૦૬

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

श्री

આત્માનન્દ પ્રકાશ.

॥ वंदे वीरम् ॥

यदुत भो भद्राः सद्धर्मसाधनयोग्यत्वमात्मनोऽभिलषद्भिर्भवद्भिस्तावदिदमादौ कर्तव्यं भवति यदुत सेवनीया दयालुता न विधेयः परपरिभवः मोक्तव्या कोपनता वर्जनीयो दुर्जनसंसर्गः विरहितव्यालीकवादिता अभ्यसनीयो गुणानुरागः न कार्या चौर्यबुद्धिः त्यजनीयो मिथ्याभिमानः वारणीयः परदाराभिलाषः परिहर्तव्यो धनादि गर्वः ।

ततो भविष्यति भवतां सर्वज्ञोपज्ञ सद्धर्मानुष्ठानयोग्यता ॥

उपमिति भवप्रपञ्चा कथा–सप्तम प्रस्ताव.

पुस्तक २८ } वीर सं. २४५७. ज्येष्ठ. आत्म सं. ३६. { अंक ११ मो.

ब्रह्मचर्यं महाव्रतम्.

(संदृब्धा)

न्यायतीर्थ मुनि हिमांशुविजयः (अनेकान्ती) शिवपुरी.

(१)

आरोग्यलाभो यशसश्च भावो, दुःखेऽपि धैर्यं मनसश्च[१]वीर्यम् ।
ओजोविकाशः प्रतिभाप्रकाशो [२]ब्रह्मव्रतात् पुष्यति [३]चन्द्रिकेव ॥

(२)

तिलेषु तैलं च मणौ सुकान्ति,–र्वनस्पतौ सत्त्वपरिस्थितिश्च ।
यथा तथास्त्याऽऽत्मनि वीर्यसत्ता नष्टे तु वीर्ये क्षयमेति सोऽपि ॥

१ उत्साहः । २ ब्रह्मचर्यतः । ३ यथा द्वितीयाचन्द्रकला क्रमतोवर्द्धते तथा ।

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

(३)

यज्ञने विद्यते ब्रह्म तस्योच्चैश्च यशस्तथा ।
दोषास्तमांसि नश्यन्ति भासमाने रवाविव ॥

(४)

यद्विना नाप्नुयाज्जीवः प्रकामाः सौख्यसंपदः ।
नीराद्विना यथा मत्स्यो भजेऽहं ब्रह्म तद्व्रतम् ॥

અજોડ.

થઇ ગયા થાશે ઘણા, લખેશ્વરી ધનવંત;
પણ **શ્રીમંત** સાચા થયા, અજોડ એક **અરિહંત.** १
યોગી તાપસ અતિ ઘણા, થયા ઘણા અણગાર;
પણ અજોડ **ગૌતમ** એકલા, **લબ્ધિવંત** સુખકાર. २
અનેક પુરૂષો થઇ ગયા, બુદ્ધિમાં બળવંત;
પણ અજોડ એકજ જાણીએ, **અભયકુમારધીમંત.** ३
ઋદ્ધિ પામ્યા બહુ પરે, પુણ્યવંત કોડાકોડ;
પણ **શાલિભદ્ર** એકજ હુવા, **ઋદ્ધિવંત** અજોડ. ४
સૌભાગ્યમાં સરસા ઘણા, એકથી એક ચઢંત;
પણ **કયવન્ના** એકજ થયા, અજોડ **સૌભાગ્યવંત.** ५
પ્રસિદ્ધ થયા પુરૂષો ઘણા, શરીરથી બળવાન;
પણ અજોડ **બળવંત** એકલા, **બાહુબળ** જગમાં જાણ. ६
મુનિવર આદિ જાણીએ, શિયળમાં વિખ્યાત;
પણ અજોડ **બ્રહ્મચારી** એકલા, **સ્થુલિભદ્ર** સાક્ષાત. ७
ઉત્તમ આ પુરૂષો તણા, અહનિશ ગુણ ગવાય;
અજોડ થયા અવનિ વિષે, પ્રબળ પુણ્ય પસાય. ८
અજોડ થાવા આપણે, કરીએ પુણ્ય વિશેષ;
ઇચ્છિત વસ્તુ પામીએ, શંકા નહિ લવલેશ. ९

સંવત્ ૧૯૮૭ ના ચૈત્ર શુદ ૧ — **શાહ છગનલાલ નહાનચંદ** નાણાવટી
વેજલપુર-ભરૂચ.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

અગિઆર અંગોમાં નિરૂપણ કરેલ

શ્રી તીર્થંકર ચરિત્ર.

(ગતાંક પૃષ્ટ ૨૫૭ થી શરૂ)

૩૦ તે **શ્રાવસ્તી** નગરીમાં **અયંપુલ** નામે આજીવિકમતનો ઉપાસક શ્રાવક રહેતો હતો, તે **ધનિક** યાવત કોઇથી પરાભવ ન પામે તેવો અને હાલાહલા કુંભારણની પેઠે યાવત આજીવિકના સિદ્ધાન્તવડે આત્માને ભાવિત કરતો વિહરતો હતો, ત્યારપછી તે અયંપુલ નામે આજીવિકોપાસકને અન્ય કોઇ દિવસે કુટુંબ જાગરણ કરતા મધ્યરાત્રિના સમયે આવા પ્રકારનો આ સંકલ્પ યાવત ઉત્પન્ન થયો કે—કેવા આકારે **હલ્લા** (કીટ વિશેષ) કહેલા છે ? ત્યારપછી તે અયંપુલ નામે આજીવિકોપાસકને બીજીવાર આવા પ્રકારનો આ સંકલ્પ ઉત્પન્ન થયો કે—એ પ્રમાણે ખરેખર મારા **ધર્માચાર્ય** અને ધર્મોપદેશક મંખલિપુત્ર **ગોશાલક** ઉત્પન્ન થયેલા જ્ઞાનદર્શનને ધારણ કરનાર યાવત **સર્વજ્ઞ** અને સર્વદર્શી તેઓ આજ શ્રાવસ્તી નગરીમાં હાલાહલા કુંભારણના કુંભકારાપણ–હાટમાં આજીવિક સંઘસહિત આજીવિકના સિદ્ધાન્તવડે આત્માને ભાવિત કરતા વિહરે છે, તે માટે મારે આવતીકાલે યાવત્ સૂર્યોદય થયે મંખલિપુત્ર ગોશાલકને વંદન કરી પર્યુપાસના કરી આવા પ્રકારનો આ પ્રશ્ન પૂછવો શ્રેયરૂપ છે. એમ વિચારી કાલે યાવત સૂર્યોદય થયે સ્નાન કરી **બલિ** કર્મ કરી અલ્પ અને મહામુલ્ય આભરણવડે શરીરને અલંકૃત કરી પોતાના ઘર થકી બહાર નીકળી પગે ચાલી શ્રાવસ્તી નગરીના મધ્ય ભાગમાં થઈ જ્યાં હાલાહલા નામે કુંભારણનું કુંભકારાપણ છે ત્યાં આવી તે હાલાહલા નામે કુંભારણના કુંભકારાપણમાં જેના હાથમાં **આમ્રફલ** રહેલું છે એવા યાવત્ હાલાહલા કુંભારણને **અંજલિ** કર્મ કરતા અને શીતલ માટી મિશ્રિત જલ વડે યાવત શરીરના અવયવને સિંચતા મંખલિપુત્ર ગોશાલકને જુએ છે, જોઇને તે **લજ્જિત** વિલખો અને વ્રીડિત થઇ ધીમે ધીમે પાછો જાય છે. ત્યારપછી તે આજીવિક સ્થવિરોએ લજ્જિત યાવત પાછા જતા આજીવિકોપાસક અયંપુલને જોઇ એમણે કહ્યું, હે અયંપુલ, અહિં આવ. જ્યારે આજીવિક સ્થવિરોએ એ પ્રમાણે કહ્યું ત્યારે તે અયંપુલ જ્યાં આજીવિક સ્થવિરો હતા ત્યાં આવ્યો, અને ત્યાં આવી આજીવિક સ્થવિરોને વંદન નમસ્કાર કરી અત્યન્ત પાસે નહિ તેમ અત્યંત દૂર નહિ એમ બેસી પર્યુપાસના કરવા લાગ્યો. હે અયંપુલ ? એમ કહી, **આજીવિક સ્થવિરોએ** આજીવિકોપાસક અયંપુલને

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

એ પ્રમાણે કહ્યું, હે અયંપુલ ? ખરેખર તને મધ્યરાત્રિના સમયે યાવત કેવા આકારવાળી હલ્લા કહેલી છે, (એવો સંકલ્પ થયો હતો) ત્યારપછી તને બીજી વાર આવા પ્રકારનો આ સંકલ્પ થયો હતો, ઇત્યાદિ પૂર્વોક્ત સર્વ કહેલું. યાવત શ્રાવસ્તી નગરીના મધ્ય ભાગમાં જ્યાં હાલાહલા કુંભારણનું કુંભકારાપણ છે અને જ્યાં આ સ્થાન છે ત્યાં તું શીઘ્ર આવ્યો. હે અયંપુલ ? ખરેખર આ વાત સત્ય છે ? હા સત્ય છે. હે અયંપુલ ? વળી તારા ધર્માચાર્ય અને ધર્મોપદેશક મંખલિપુત્ર ગોશાલક હાલાહલા કુંભારણના કુંભકારાપણમાં આમ્રફલ હાથમાં લઇ યાવત્ અંજલિ કરતા વિહરે છે તેમાં પણ તે ભગવાન આઠ ચરમની પ્રરૂપણા કરે છે તે આ પ્રમાણે—" ૧ ચરમપાનક૦ યાવત સર્વ દુઃખનો અન્ત કરશે. " વળી હે અયંપુલ ? તારા ધર્માચાર્ય અને ધર્મોપદેશક મંખલિપુત્ર ગોશાલક શીતલ માટીના પાણીવડે યાવત શરીરને છાંટતા વિહરે છે તેમાં પણ તે ભગવાન " ચાર પાનક અને ચાર અપાનક પ્રરૂપે છે. પાનક કેવા પ્રકારે છે યાવત ત્યારપછી તે સિદ્ધ થાય છે યાવત સર્વ દુઃખોનો અન્ત કરે છે. " તે માટે હે અયંપુલ ? તું જા અને તારા ધર્માચાર્ય અને ધર્મોપદેશક મંખલિપુત્ર ગોશાલકને આવા પ્રકારનો આ પ્રશ્ન પૂછજે.

૩૧ ત્યારબાદ તે અયંપુલ આજીવિક સ્થવિરોએ એ પ્રમાણે કહ્યું એટલે હૃષ્ટ અને સંતુષ્ટ થઈ ઉઠયો. ઉઠીને જ્યાં મંખલિપુત્ર ગોશાલક હતો ત્યાં જવા તેણે વિચાર કર્યો. ત્યારે તે આજીવિક સ્થવિરોએ મંખલિપુત્ર ગોશાલકને આમ્રફલ એક સ્થળે મૂકાવવા માટે સંકેત કર્યો, ત્યારબાદ તે મંખલિપુત્ર ગોશાલક આજીવિક સ્થવિરોનો સંકેત જાણી આમ્રફલને એક સ્થળે મૂકે છે. ત્યારપછી તે આજીવિકોપાસક અયંપુલ જ્યાં મંખલિપુત્ર ગોશાલક હતો ત્યાં આવી મંખલિપુત્ર ગોશાલકને ત્રણવાર પ્રદક્ષિણા કરી યાવત પર્યુપાસના કરે છે. હે અયંપુલ ? એ પ્રમાણે કહી મંખલિપુત્ર ગોશાલકે આજીવિક ઉપાસક અયંપુલને આ પ્રમાણે કહ્યું. હે અયંપુલ ? ખરેખર તને મધ્યરાત્રિના સમયે યાવત તને સંકલ્પ થયો હતો અને જ્યાં હું છું ત્યાં મારી પાસે તું શીઘ્ર આવ્યો. હે અયંપુલ ! ખરેખર આ વાત સત્ય છે ? હા સત્ય છે. તે માટે ખરેખર આ આમ્રની ગોટલી નથી, પરન્તુ તે આમ્રફલની છાલ છે. કેવા આકારવાળી હલ્લા હોય છે ? (આવો જે સંકલ્પ થયો હતો તેના ઉત્તરમાં) **વાંસના મૂલના આકાર જેવી હલ્લા** હોય છે (વળી વચ્ચે ગોશાલક ઉન્માદ કહે છે) હે વીરા ! વીણા વગાડ. હે વીરા ! વીણા વગાડ. ત્યારબાદ મંખલિપુત્ર ગોશાલકે આવા પ્રકારનો આ પ્રશ્નનો ઉત્તર આપ્યો એટલે પ્રસન્ન સંતુષ્ટ અને જેનું ચિત્ત આકર્ષિત થયું છે એવો આજીવિકો પાસક અયંપુલ મંખલિપુત્ર ગોશાલકને વંદન નમસ્કાર કરી પ્રશ્નો પૂછે છે. પ્રશ્નો પૂછીને

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

અર્થગ્રહણ કરે છે. અર્થગ્રહણ કરી ઉઠી (પુનઃ) મંખલિપુત્ર ગોશાલકને વંદન અને નમસ્કાર કરી યાવત્ તે (સ્વસ્થાનકે) પાછો જાય છે.

૩૨ ત્યારબાદ મંખલિપુત્ર ગોશાલકે પોતાનું મરણ (નજીક) જાણીને આજીવિક સ્થવિરોને બોલાવ્યા અને બોલાવી તેણે એ પ્રમાણે કહ્યું—હે દેવાનુપ્રિયો! જ્યારે મને કાલધર્મ પ્રાપ્ત થયેલો જાણો ત્યારે સુગંધી ગન્ધોદક વડે **સ્નાન** કરાવજો, સ્નાન કરાવી છેડાવાળી અને સુકુમાલ ગન્ધકાષાય (સુગંધી-ભગવા) **વસ્ત્ર** વડે શરીરને સાફ કરજો. શરીરને સાફ કરી સરસ ગોશીર્ષચન્દન વડે શરીરને **વિલેપન** કરજો. વિલેપન કરી મહામૂલ્ય હંસના ચિહ્નવાળા **પટશાટકને** પહેરાવજો. પહેરાવી **સર્વાલંકારથી** વિભૂષિત કરજો વિભૂષિત કરી હજાર પુરૂષોથી ઉપડવા લાયક **શીબિકામાં** બેસાડજો, શીબિકામાં બેસાડી શ્રાવસ્તીનગરીમાં શૃંગાટકના આકારવાળા યાવત્ રાજમાર્ગમાં મોટા મોટા શબ્દથી **ઉદ્દઘોષણા** કરતા આ પ્રમાણે કહેજો. "એ પ્રમાણે ખરેખર હે દેવાનુપ્રિયો! મંખલિપુત્ર ગોશાલક જિન **જિનપ્રલાપી** યાવત જિન શબ્દને પ્રકાશ કરતા વિહરીને આ અવસર્પિણીના ચોવીશ તીર્થંકરોમાં છેલ્લા **તીર્થંકર** થઈને સિદ્ધ થયા, યાવત સર્વ દુઃખ રહિત થયા." આ પ્રમાણે ઋદ્ધિ અને સત્કારના સમુદાયથી મારા શરીરને બહાર કાઢજો. ત્યારે તે આજીવિકસ્થવિરોએ મંખલિપુત્ર ગોશાલકની એ વાતનો વિનય પૂર્વક સ્વીકાર કર્યો.

૩૩ હવે તે મંખલિપુત્ર ગોશાલકને સાત રાત્રી પરિણયતાં–વ્યતીત થતાં **સમ્યક્ત્વ** પ્રાપ્ત થયું અને તેને આવા પ્રકારનો અધ્યવસાય સંકલ્પ ઉત્પન્ન થયો કે "હું ખરેખર જિન નથી તોપણ જિનપ્રલાપી યાવત જિન શબ્દને પ્રકાશતો વિહર્યો છું. હું શ્રમણનો ઘાત કરનાર 'શ્રમણને મારનાર, શ્રમણનો પ્રત્યનીક વિરોધી, આચાર્ય અને ઉપાધ્યાયનો અપયશ કરનાર, અવર્ણવાદકારક અને અપકીર્તિ કરનાર મંખલીપુત્ર ગોશાલક છું. તથા ઘણી અસદ્ભાવનાવડે અને **મિથ્યાત્વાભિનિવેશવડે** પોતાને, પરને અને બન્નેને વ્યુદ્ગ્રાહિતભ્રાન્ત કરતો, વ્યુત્પાદિત (મિથ્યાત્વયુક્ત) કરતો, વિહરીને **મારી પોતાની તેજો લેશ્યા** વડે પરાભવ પામી સાત રાત્રીના અન્તે પિત્ત જ્વરથી વ્યાપ્ત શરીરવાળો થઈ દાહની ઉત્પત્તિથી છદ્મસ્થાવસ્થામાં જ કાલ કરીશ. **શ્રમણ ભગવાન મહાવીર જિન** છે અને જિનપ્રલાપી યાવત જિન શબ્દને પ્રકાશિત કરતા વિહરે છે." એમ વિચારી તે (ગોશાલક) આજીવિક સ્થવિરોને બોલાવે છે, બોલાવીને અનેક પ્રકારના **સોગન** આપે છે. સોગન આપીને તે આ પ્રમાણે બોલ્યો "હું ખરેખર જિન નથી પણ જિનપ્રલાપી યાવત જિન શબ્દને પ્રકાશ કરતો વિહર્યો છું, હું શ્રમણનો ઘાત કરનાર મંખલિપુત્ર ગોશાલક છું. યાવત્ છદ્મસ્થાવ-

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

સ્થામાં કાળ કરીશ, શ્રમણ ભગવાન મહાવીર જિન, જિનપ્રલાપી યાવત જિન શબ્દનો પ્રકાશ કરતા વિહરે છે." તે માટે હે દેવાનુપ્રિયો ! તમે મને કાળ ધર્મ પામેલો જાણીને મારા **ડાબા પગને દોરડાવતી બાંધી** ત્રણવાર મુખમાં **થુંકજો**. થુંકીને શ્રાવસ્તી નગરીમાં શૃંગાટકના આકારવાળા યાવત્ રાજમાર્ગને વિષે **ઘસડતા** અત્યન્ત મોટે શબ્દે ઉદ્‌ઘોષણા કરતા કરતા એમ કહેજો કે હે દેવાનુપ્રિયો ! મંખલિપુત્ર ગોશાલક જિન નથી, પણ જિનપ્રલાપી અને જિન શબ્દને પ્રકાશિત કરતો વિહર્યો છે. આ શ્રમણનો ઘાત કરનાર મંખલિપુત્ર ગોશાલક યાવત છદ્મસ્થાવસ્થામાં જ કાળધર્મ પામ્યો છે. શ્રમણ ભગવાન્ મહાવીર જિન અને જિનપ્રલાપી થઇ યાવત વિહરે છે એમ ઋદ્ધિ અને સત્કારના સમુદાય સિવાય મારા શરીરને બહાર કાઢજો" એમ કહીને તે (ગોશાલક) કાળ ધર્મ પામ્યો.

૩૪ ત્યારપછી આજીવિક સ્થવિરોએ મંખલિપુત્ર ગોશાલકને કાળધર્મ પામેલ જાણીને હાલાહલા કુંભારણના કુંભકારાપણના દ્વાર બન્ધ કર્યા, બારણા બન્ધ કરીને હાલાહલા કુંભારણના કુંભકારાપણના બરાબર મધ્ય ભાગમાં **શ્રાવસ્તી નગરીને આલેખીને** મંખલિપુત્ર ગોશાલકના શરીરને ડાબે પગે દોરડા વડે બાંધીને ત્રણવાર મુખમાં થુંકીને શ્રાવસ્તી નગરીના શૃંગાટકના આકારવાળા યાવત રાજમાર્ગને વિષે ઘસડતા ધીમા ધીમા શબ્દથી ઉદ્‌ઘોષણા કરતા કરતા આ પ્રમાણે બોલ્યાઃ—હે દેવાનુપ્રિયો ! મંખલિપુત્ર ગોશાલક જિન નથી પણ જિનપ્રલાપી થઇને યાવત વિહર્યો છે. આ શ્રમણઘાતક મંખલિપુત્ર ગોશાલક યાવત છદ્મસ્થાવસ્થામાં જ કાળધર્મ પામ્યો છે. શ્રમણ ભગવાન મહાવીર જિન અને જિનપ્રલાપી થઇને યાવત વિહરે છે. એ પ્રમાણે તેઓ **શપથથી** છુટા થાય છે. અને **બીજીવાર** તેની પૂજા અને સત્કારને સ્થિર કરવા માટે મંખલિપુત્ર ગોશાલક ડાબા પગથી દોરડું છોડી નાખે છે. છોડી નાખી હાલાહલા કુંભારણના કુંભકારાપણના દ્વાર ઉઘાડીને મંખલિપુત્ર ગોશાલકના શરીરને સુગંધિ ગંધોદકવડે સ્નાન કરાવે છે. ઇત્યાદિ પૂર્વોક્ત કહેવું. યાવત અત્યંત મોટી ઋદ્ધિ અને સત્કારના સમુદાયથી મંખલિપુત્ર ગોશાલકના શરીરને બહાર કાઢે છે.

(ચાલુ.)

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

અધ્યાત્મ જ્ઞાનનિરૂપણ પ્રશ્નોત્તર.

(ગતાંક પૃષ્ટ ૨૬૨ થી શરૂ)

બારમો અધિકાર.

પ્રશ્ન—જગતના જીવો કર્મ પ્રમાણે સુખદુઃખ ભોગવે છે તે કર્મગણને પ્રેરણા કરનાર કર્ત્તા, વિધિ, ગ્રહ, યમ, પરમેશ્વર અથવા ભગવાન્ કોઇ હોવા જોઇએ. જીવ સ્વાભાવિક રીતે સુખનો રાગી અને દુઃખનો દ્વેષી હોય તે સ્વેછાએ શુભ અને અશુભ કર્મોને કેમ ભોગવે ?

ઉત્તર—જીવનો સ્વભાવ છે કે તે શુભાશુભ કર્મોને ગ્રહણ કરે. જીવને સુખદુઃખનો આપનાર સ્વકર્મ વિના બીજો કોઇ નથી. કર્મના સિદ્ધાન્તને જાણનારા કર્મને જ ભાગ્ય, સ્વભાવ, ભગવાન્, અદૃષ્ટ, કાલ, યમ, દૈવત, દૈવ, દિષ્ટ, વિધાન, પરમેશ્વર, ક્રિયા, પુરાકૃત, વિધા, વિધિ, લોક, કૃતાન્ત, નિયતિ, કર્ત્તા પ્રાક્કીર્ણ લેખ, પ્રાચીન લેખ, વિધાતાના લેખ ઈત્યાદિ નામોથી શાસ્ત્રમાં પ્રતિપાદન કરે છે.

પ્રશ્ન—કર્મને કોઈ પ્રેરણા કરનાર તો હોવો જોઇએ. કર્મ અજીવ અને જડ છે તે શું કરી શકે ?

ઉત્તર—કર્મનો એવો સ્વભાવ જ છે કે તે સદા કોઇની પણ પ્રેરણા વિના પોતાની મેળે આત્માને સ્વસ્વરૂપ યોગ્ય ફલ પમાડે. જે જીવો અજીવશરીરની સાથે સંબંધ રાખી હાલ જીવે છે, પૂર્વે જીવતા હતા અને ભવિષ્યમાં જીવશે, તે સર્વને કર્મોની સાથે ત્રૈકાલિક સંગમ હોવાનું ધ્યાનમાં રાખવું. આ સમસ્ત જગત્ ષડ્દ્રવ્ય અને પંચ સમવાયમય છે. તદન્ય (તે વિના બીજું) કંઈ નથી. જીવ અને ધર્માસ્તિકાયાદિ પાંચ અજીવ એ છ દ્રવ્યો છે. ધર્માસ્તિકાય જીવને ચાલવામાં સહાય કરે છે, અધર્માસ્તિકાય સ્થિતિ કરવાની પ્રેરણા કરે છે, આકાશાસ્તિકાય અવકાશ આપે છે અને પુદ્‌ગલાસ્તિકાયવડે જીવ આહારવિહારાદિ કરે છે. પુદ્‌ગલાસ્તિકાયમાં કર્મોનો અંતર્ભાવ થાય છે. કાળ આયુષ્યાદિ સર્વ પ્રમાણયુક્ત વસ્તુનું પ્રમાણ કરવામાં ઉપયોગી છે. કાલાદિ પંચસમવાયના સામર્થ્યથી જીવ કર્મોનું ગ્રહણ, ધારણ, ભોગ અને શમન કરે છે, અર્થાત આત્માની અજાગૃત દશામાં જીવો કરતાં અજીવો સબળ છે, જેમનાથી પ્રેરાઇને જીવો સુખદુઃખના ભાગી થાય છે. જીવો શુભાશુભ કર્મોને ગ્રહણ કરે છે અને કર્મો સ્વકાલમર્યાદા પામીને જીવોને સુખદુઃખ આપે છે—એ એમનો સ્વભાવ છે.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

પ્રશ્ન—જીવ શુભાશુભ કર્મોને ગ્રહણ કરે છે અને ગ્રહણ કરવાના સ્વભાવથી ગ્રહણ કરતા જાણે છે કે હું સ્વાભિપ્રાય પ્રમાણે ઇષ્ટ કરૂં છું. એ વાત માન્ય કરવા જેવી છે. પરન્તુ કર્મો જડ હોવાથી ભોગકાળને કેવી રીતે જાણે કે તે પ્રગટ થાય ? આત્મા પણ શું દુઃખ ભોગવવાનો કામી છે કે તે દુષ્કર્મને આગળ કરે ? માટે કેટલાક લાંબાકાળ સુધી વિલંબ કર્યા પછી કર્મો સ્વકર્ત્તા જીવને સુખદુઃખ પમાડે છે તે પ્રેરક વિના કેવી રીતે બને ?

ઉત્તર—કર્મો જડ છે, નિજ ભોગકાળને જાણતા નથી અને આત્મા દુઃખ ભોગવવાનો કામી નથી તથાપિ જીવ દુઃખને આશ્રિત થાય છે અને કર્મો જડ છતાં દ્રવ્યક્ષેત્રકાળભાવ-સામગ્રીની તથાપ્રકારની અનિવાર્ય શક્તિથી પ્રેરાઇને પ્રગટ થઇ સ્વકર્ત્તા આત્માને બલાત્કારે દુઃખ દે છે. દૃષ્ટાન્ત તરીકે, કોઇ પુરૂષ ઉષ્ણ કાળમાં શીતળ વસ્તુનું સેવન કરે અને તે ઉપર મીઠો ખાટો કરંભ ખાય તો તેના શરીરમાં વાયુ ઉત્પન્ન થાય, જે વર્ષાૠતુ પ્રાપ્ત થતાં પ્રાયઃ અત્યંત કોપાયમાન થઇ શરદ્ ઋતુનો સંયોગ થવાની સાથે જ પિત્તના પ્રભાવથી પ્રાયઃ શાન્ત થાય. સ્વેચ્છિતભોજનથી વાત (વાયુ) ની ઉત્પત્તિ, વૃદ્ધિ (સ્થિતિ) અને શાંતિ (નાશ) એ ત્રણ દશાઓ થવામાં જેમ કાળ હેતુ છે તેમ આત્માને કર્મોનું ગ્રહણ, સ્થિતિ અને શાંતિ થવામાં કાળજ કારણ છે. એ રીતે આત્માએ ઉપાર્જન કરેલાં કર્મોનો કાળે કરીને ભોગ અને શાંતિ થાય છે તોપણ જેમ ઉગ્ર ઉપાયથી કાળ પ્રાપ્ત થયા પહેલાં જ વાતાદિ શાન્ત થાય છે તેમ કર્મો પણ શાંત થાય છે અને જેમ કેટલીક વખત સ્વાદિષ્ટ ભોજન શરીરમાં તત્કાળ ઉગ્ર વાતાદિ ઉત્પન્ન કરે છે તેમ ઉગ્ર કર્મો પણ આત્માને કોઇની પ્રેરણા વિના તત્કાળ ફળ આપે છે. બીજું દૃષ્ટાંત. કોઇ સ્ત્રી બીજાની પ્રેરણા વિના સ્વેચ્છાએ પુરૂષની સાથે સંભોગ કરે તેનો વિપાકકાળ પરિપૂર્ણ થયે પ્રસવતાં જેમ તેને સુખ અથવા દુઃખ થાય તેમ જીવે કરેલાં સારાં નરસાં કર્મો કોઇની પણ પ્રેરણા વગર સ્વસમય પામીને પ્રગટ થતાં જીવને સુખ અથવા દુઃખ આપે છે. કોઇ રોગી ઔષધ લે છે ત્યારે તે હિતકારી છે અથવા અહિતકારી છે એમ જાણતો નથી તોપણ જેમ તેનો પરિપાકકાળ થતાં તે સુખ અથવા દુઃખ આપે છે તેમ કર્મોને ગ્રહણ કરતાં તે શુભ છે અથવા અશુભ છે એમ જીવ જાણે નહિ તોપણ કર્મોનો પરિપાકકાળ થાય ત્યારે તે સુખ અથવા દુઃખ આપે છે. કૃત્રિમ વિષ જેમ તત્કાળ નાશ કરનારૂં અથવા મહિને, બે મહિને, છ મહિને, વર્ષે બે વર્ષે કે ત્રણ વર્ષે નાશ કરનારૂં હોય છે તેમ કર્મો પણ ઘણા પ્રકારનાં અને ભિન્ન ભિન્ન સ્થિતિનાં હોય છે, જે પોતપોતાનો કાળ પ્રાપ્ત થયે પોતાની મેળે જ પોતાના કરનાર જીવને તાદૃશ ફળ આપે છે. સિદ્ધ અથવા અસિદ્ધ પારો કોઇ રોગીના ખાવામાં આવે તેનો પરિણામકાળ પ્રાપ્ત થતાં જેમ તે રોગી સુખ અથવા

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

દુઃખ પામે છે; શરીરમાં થયેલા ફોલ્લા, વાળા, દુર્વાત, શીતાંગક અને સન્નિપાત જેમ કાળબળ પામીને પોતાની મેળે તે તે રોગથી યુક્ત જીવને દુઃખ દે છે અને સર્વે ઋતુઓ જેમ પોતપોતાનો કાળ પામીને મનુષ્યલોકવર્તિ પ્રાણીઓને સુખદુઃખ આપે છે તેમ કર્મો પણ પોતપોતાનો કાળ પામીને બીજાની પ્રેરણા વિના આત્માને સત્વર સુખદુઃખ આપે છે. શીતલા, ઓરી, અચ્છબડા વગેરે બાળરોગની ગરમીની અસર જેમ છ મહીના સુધી શરીરમાં રહે છે તેમ કર્મો પણ પોતાની મેળે આવીને સ્થિતિ પ્રમાણે જીવનો આશ્રય લે છે. જેમ ક્ષય, અક્ષિબિન્દુ (મોતીઓ), ઉદ્ધત પક્ષઘાત, અર્ધાંગ અને શીતાંગ વગેરે રોગોનો પરિપાક હજાર દિવસે શાસ્ત્રવિશારદ (શાસ્ત્રમાં પ્રવીણ) વૈદ્યો જ્ઞાનબળથી જણાવે છે તેમ સૈદ્ધાન્તિકોમાં હસ્તિસમાન પંડિતોએ કર્મોનો પરિપાકકાળ પણ કહેલો છે. જેમ પિત્તથી થયેલો જ્વર દશ દિવસ, કફથી થયેલો બાર દિવસ, વાતથી થયેલો સાત દિવસ અને ત્રિદોષથી થયેલો પંદર દિવસ રહે છે અર્થાત જેમ એ જ્વરોનો પરિપાકકાળ જુદો જુદો હોય છે તેમ કરેલાં કર્મોનો પણ સ્થિતિ-કાળ જુદો જુદો હોય છે. આત્માએ જે પ્રમાણે પૂર્વે આચરણ કર્યું હોય તે પ્રમાણે જન્મકુંડળીમાં ગ્રહો આવે છે, તે ગ્રહોનું ફલ જેમ મહાદશા તથા અન્તર્દશાદિએ સહિત સ્વસ્થિતિ પ્રમાણે કોઇની પણ પ્રેરણા વિના સ્વભાવથી ભોગ-વાય છે, તેમ અન્ય કર્મોથી અંતરિત (અંતરાયલાં) જે કર્મો આત્માએ કર્યાં હોય તેમનું ફળ પરિપાકકાળ પ્રાપ્ત થયે કોઇની પણ પ્રેરણા વિના ભોગવાય છે.

પ્રશ્ન—કર્મ કેટલા પ્રકારે (ભાંગે) ઉદયમાં આવે છે ?

ઉત્તર—કર્મ ચાર પ્રકારે ભોગવાય છે. પહેલો પ્રકાર—અહીં કરેલું સારૂં અથવા નરસું કર્મ અહીંજ ઉદયમાં આવે છે. જેમકે કોઇ સિદ્ધપુરૂષને, સાધુ પુરૂષને અથવા રાજાને આપેલી સ્વલ્પ વસ્તુ પણ લક્ષ્મી મેળવી આપે છે અને ચોરી પ્રમુખ અપ્રશસ્ત કામ અહીં જ નાશને માટે થાય છે. બીજો પ્રકાર–અહીં કરેલું કર્મ પરલોકમાં ઉદય પામે છે. જેમ તપોવ્રતાદિ પ્રશસ્ય (વખાણવા લાયક) આચરણથી દેવતત્વાદિ મળે છે અને તેથી વિરૂદ્ધ આચરણ નરકાદિ આપે છે. *ત્રીજોપ્રકાર–પરજન્મમાં કરેલું કર્મ આ જન્મમાં સુખદુઃખ આપનારૂં છે. જેમ એક પુત્ર જન્મે છતે તેણે કરેલા કર્મને લીધે દારિદ્રય અને માતા પ્રમુખનો વિયોગ થાય છે અને તેની જન્મકુંડલીમાં ગ્રહો પણ સારા આવતા નથી. બીજો પુત્ર જન્મે છતે તેના સુકર્મથી સંપત્તિ પ્રભુતા અને માતા વગેરેનું સુખ થાય છે અને તેની જન્મપત્રિકામાં ગ્રહો પણ સારા પડે છે. ચોથો પ્રકાર–પરજન્મમાં કરેલું કર્મ પરજન્મમાં ફલદાયી થાય છે અર્થાત્ આ ભવમાં

* સતીનું સત્વ અને શૂરાનું શૌર્ય પરજન્મમાં ભોગ આપે છે–લોકોક્તિ.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

કરેલું કર્મ આ ભવમાં અથવા બીજા ભવમાં નહીં પણ ત્રીજા ભવમાં આત્માને ફલદાયી થાય છે. દાખલા તરીકે:—કોઇ આ જન્મમાં ઉગ્રવ્રત (તપસ્યાદિ) કરે પણ તે પહેલાં તે મનુષ્યે, દેવ અથવા તિર્યંચાદિના ભવનું ટુંકું આયુષ્ય બાંધ્યું હોય તો વ્રતના પ્રભાવથી દીર્ઘાયુષ્ય સહિત ભોગવવા યોગ્ય મોટું ફળ તેને તે પછીના ભવમાં દ્રવ્યાદિ સામગ્રીનો તથાપ્રકારનો ઉદય થાય ત્યારે પ્રાપ્ત થાય છે. કોઇ પુરૂષે કોઇ વસ્તુ સવારે ચાલશે એમ જાણીને તે દિવસે સંજોગો જોઇને વધારે વાપરી ન હોય અને સાચવી રાખી હોય તો તે જેમ બીજી વખતે ભોગવી શકાય તેવીજ રીતે કર્મનું પણ સમજવું. એ રીતે ચતુર્ભંગીથી સ્વકર્મ ભોગવાય છે એવું આપ્તવચન છે. કર્મનું સ્વરૂપ યથાર્થ નિવેદન કરવાને કેવળી વિના કોઇ સમર્થ નથી.

પ્રશ્ન—કર્મો કેટલા પ્રકારની અવસ્થાવાળાં હોય છે ?

ઉત્તર—કર્મો ત્રણ પ્રકારની અવસ્થાવાળાં હોય છે. ભુકત ભોગ્ય અને ભુજ્યમાન. શુભ અને અશુભ સર્વને માટે એ સરખું સમજવું. પૃથ્વી ઉપર પડીને સુકાઇ ગયેલાં વરસાદનાં બિન્દુ જેવાં ભુકત કર્મ સમજવાં. પૃથ્વી ઉપર હવે પછી પડવાનાં અને સુકાઇ જવાનાં બિંદુ જેવાં ભોગ્ય કર્મ સમજવાં. પડતાં પડતાં સુકાઇ જતાં બિંદુ જેવાં ભુજ્યમાન કર્મ સમજવાં. અથવા, મુખમાં ગ્રહણ કરેલા આહારના કોળિયા જેવાં ભુકત કર્મ, ગ્રહણ કરવાના કોળિયા જેવાં ભોગ્ય કર્મ અને ગ્રહણ કરાતા કોળિયા જેવા ભુજ્યમાન કર્મ સમજવાં. વ્રતી અથવા અવ્રતી સર્વે સંસારી જીવોને ભુકત, ભોગ્ય અને ભુજ્યમાન કર્મ હોય છે. કેવળજ્ઞાની મહન્તોને બંધાતાં કર્મો શિલાગ્ર (પથ્થરની ખડકની ટોચ) ઉપર પડતાં વરસાદના બિંદુ જેવાં અલ્પસ્થિતિવાળાં હોય છે. તેમાં પણ તે ત્રણ અવસ્થા સમજવી. અંતના પહેલા સમયમાં કેવળજ્ઞાનીને ભોગ્ય કર્મ હોતાં નથી, ભુકત અને ભુજ્યમાન કર્મ હોય છે અને અંત સમયે તો સર્વ કર્મનો ક્ષય કરવાથી માત્ર ભુકત કર્મ હોય છે. કર્ત્રાદિ બીજાની પ્રેરણા વિના દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ અને ભાવના તેવા સ્વભાવથી કર્મની ભુકતાદિ ત્રણ દશા થાય છે. સિદ્ધાત્માએ કર્મોનો પૂર્વે નાશ કરેલો હોવાથી એ ત્રણ દશા તેમને સંભવતી નથી. ભુકત કર્મ એવી દશા પણ કેવળજ્ઞાન થયું ને ભવના અંત સુધી સમજવી, સિદ્ધાવસ્થામાં નહિ. કર્મ સંબંધી આ વિચાર સામાન્ય લોકને પ્રતિબોધ થાય એટલા માટે લોક પ્રસિદ્ધ દૃષ્ટાંતોવડે કહેવામાં આવ્યો છે. પ્રવીણ પુરૂષોએ પ્રાચીન યુકિતઓ વડે સમજી લેવો. બીજાની પ્રેરણા વિના કર્મો ભોગવવાની બાબતમાં એવાં અનેક ઉદાહરણો વિચારનિપુણોએ વિચારી લેવાં. પરમેશ્વરની વાણી પ્રમાણ છે.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

તેરમો અધિકાર.

પ્રશ્ન—કેટલાક કહે છે—પુણ્ય નથી, પાપ નથી, સ્વર્ગ નથી, નરક નથી, મોક્ષ નથી, પુનર્જન્મ નથી,મનથી કંઈ ગ્રહણ થઇ શકતું નથી અને જેમાં પાંચે ઇન્દ્રિયોનો વિષય હોય એવા પ્રત્યક્ષ સિવાય અન્ય પ્રમાણ માનવા યોગ્ય નથી. એ શું યુક્તિમત્ છે ?

ઉત્તર—જે વસ્તુ દ્રશ્ય (ઇન્દ્રિયગોચર) હોય તે જ સત્ અને બીજી અસત્ એવી માન્યતા યોગ્ય નથી. જેમાં પાંચે ઇન્દ્રિયોનો વિષય હોય એવી કઇ વસ્તુ છે તે તેમણે વિચારવું. જો કહે કે, શું રામાદિ (સ્ત્રી વગેરે) વસ્તુમાં સર્વ ઇન્દ્રિયોનો વિષય નથી ? તો વિચારવાનું કે, રાત્રિના વખતે શબ્દરૂપથી સરખી પણ જે પૂર્વે કહેલી રામાદિ વસ્તુ નથી તેમાં તે રામાદિ વસ્તુનો ભ્રમ શું નથી થતો ? જો કહે કે રાત્રિના વખતે સર્વ ઇન્દ્રિયો અવબોધ (જ્ઞાન) ની હાનિ થવાથી પ્રાયઃ મોહ પામે છે અને તેને લીધે અતદ્વસ્તુમાં તદ્વસ્તુનો–રામાદિ નહિ એવી વસ્તુમાં રામાદિ વસ્તુનો ભ્રમ થાય છે, ત્યારે તો સિદ્ધ થયું કે ઇન્દ્રિયોદ્વારા થતું જ્ઞાન હંમેશાં સત્ય હોતું નથી. નિરોગી પુરૂષ શંખ સફેદ છે એમ જોઇને લે છે. પછી તેનેજ જ્યારે કાચકામળી (આંખનો) રોગ થાય છે ત્યારે તે શંખ બહુ રંગવાળો છે એમ શું તે નથી કહેતો ? પુરૂષનું મન જ્યારે સ્વસ્થ હોય છે ત્યારે તે સ્વબંધુઓને ઓળખે છે પણ તેજ જ્યારે મદિરાથી ઉન્મત્ત થયો હોય છે ત્યારે શું ઓળખી શકે છે ? આ બે દૃષ્ટાન્તોમાંના પુરૂષોમાં ઇન્દ્રિયો તેની તે જ છતાં એટલો વિપર્યાસ (ઉલટો પરિણામ) શાથી થયો ? એ પુરૂષોનું કયું જ્ઞાન સાચું પ્રમાણ ? પુરાતન-રોગાદિ થતા પહેલાનું કે આધુનિક-રોગાદિ થયા પછીનું ? આધુનિક નહિ પણ પુરાતન સાચું એમ જો કહે તો ઇન્દ્રિયો તેની તેજ છતાં વિશેષતા શાથી થઇ ? પૂર્વે મન અવિકારી હતું તે પાછળથી વિકારી થવાથી એટલો ભેદ પડયો એવો જો ખુલાસો કરે તો એ ભેદ શેમાં થયો ? જો એ ભેદ માનસિક હોય તો મન દશ્ય નથી તેમ વર્ણોવડે પણ તે નિવેદન કરી શકાતું નથી અને જે દશ્ય નથી તે નાસ્તિકની માન્યતા પ્રમાણે છે જ નહિં. વિકાર તો સાક્ષાત્ થયો છે, તે કેમ થયો ? દશ્ય પદાર્થોમાં જ જો ઇન્દ્રિયો મોહ પામે છે તો કયો સત્પુરૂષ કહેશે કે, ઇન્દ્રિયજ્ઞાન સર્વ સત્ય છે ? દિવ્યદૃષ્ટિ નિઃસ્પૃહ ઉપકારી પુરૂષોએ જે ઉપદિશ્યું છે તે જ સત્ય છે. સ્વસ્થચિત્તે

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

તત્ત્વદૃષ્ટિથી વિચાર કરો કે, જ્ઞાનવંતે ઉપદેશેલા *આનંદ શોકાદિ ઘણા શબ્દોને નાસ્તિક આસ્તિક સરખી રીતે યથાર્થ માને છે.

આ શબ્દો જિહ્વાદિવત શબ્દવાળા નથી, સ્વર્ણાદિની પેઠે રૂપવાળા નથી, પુષ્પાદિની પેઠે સુગંધવાળા નથી, શર્કરાદિની પેઠે રસવાળા નથી, અને પવનાદિની પેઠે સ્પર્શવાળા નથી; પરંતુ તાલ્વિષ્ઠ–જિહ્વાદિ (તાળવું, ઓઠ જીભ વગેરે) સ્થાનકેથી બોલાય છે, એક કર્ણેન્દ્રિયદ્વારા એમના વર્ણો ગ્રહી શકાય છે, એમનાથી થતી ચેષ્ટાદિવડે વિશેષ બોધ થાય છે, અને સ્વાભ્યાસ (પોતાના અનુભવ) માં થયેલા ફળ ઉપરથી અનુમાન થઇ શકે છે. એ શબ્દો સ્વ વિરોધીનો નાશ કરે છે અને સ્વવિરોધીનો જન્મ થતાં વારજ પોતાના નામનો શીઘ્ર નાશ કરે છે. સ્વકીય (પોતાના) ઉચ્ચારની સાથે ઉત્પન્ન થતા ગુણ વિશિષ્ટ એ શબ્દોને સર્વે એક સરખી રીતે વાપરે છે, જો આવા સિદ્ધ શબ્દોનો સાક્ષાત્કાર (અનુભવ) સ્વ ઇંદ્રિયોવડે થતો નથી તો અપ્રત્યક્ષી પુણ્ય પાપાદિ વસ્તુમાં કોની ઇન્દ્રિયોની પ્રવૃત્તિ થઇ શકે ?

—— અપૂર્ણ.

* આનંદ, શોક, વ્યવહાર, વિદ્યા, આજ્ઞા, કલા, જ્ઞાન, મન, વિનોદ, ન્યાય, અન્યાય, ચોરી, જારી, ચાર વર્ણ, ચાર આશ્રમ, આચાર, સત્કાર, વાયુ, સેવા, મૈત્રી, યશ, ભાગ્ય, બલ, મહત્વ, શબ્દ, અર્થ, ઉદય, ભંગ, ભક્તિ, દ્રોહ, મોહ, મદ, શક્તિ, શિક્ષા, પરોપકાર ગુણ, ક્રીડા, ક્ષમા, આલોચ, સંકોચ, વિકોચ, લોચ, રાગ, રતિ, દુઃખ, સુખ વિવેક, જ્ઞાતિ, પ્રિય, અપ્રિય, પ્રેમ, દિશા, દેશ, ગામ, પુર, યોવન વાર્ધકય (ઘડપણ), સિદ્ધિ આસ્તિક, નાસ્તિક, કષાય, મોષ (ચોરીનો માલ), વિષય, પરાઙ્મુખ, ચાતુર્ય, ગાંભીર્ય, વિષાદ, કપટ, ચિન્તા, કલંક, શ્રમ, ગાલિ, લજ્જા, સંદેહ, સંગ્રામ, સમાધિ, બુદ્ધિ, દીક્ષા, પરીક્ષા, દમ, સંયમ, માહાત્મ્ય, અધ્યાત્મ, કુશીલ શીલ, ક્ષુધા, તૃષા, મૂલ્ય, મુહૂર્ત, પર્વ, સુકાલ, દુષ્કાલ, વિકરાલ, આરોગ્ય, દારિદ્ય, રાજ્ય, અતિશય, પ્રતીતિ પ્રસ્તાવ, હાનિ, સ્મૃતિ, વૃદ્ધિ, ગૃદ્ધિ, પ્રસાદ, દૈન્ય વ્યસન, અસૂયા, (અદેખાઇ,) શોભા, પ્રભાવ, પ્રભુતા, અભિયોગ, નિયોગ યોગ, આચરણ, તેમજ બીજા ભાવ પ્રત્યયાન્ત (ભાવવાચક પ્રત્યયવાળા) શબ્દો.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

મનનું રહસ્ય અને તેનું નિયંત્રણ.

ગતાંક પૃષ્ટ ૨૭૫ થી શરૂ.

અનુ:—વિ. મૂ. શાહ.

જો વાસ્તવિક સત્વગુણથી મનને શુદ્ધ રાખવામાં આવે તો આખા શરીરમાં અનાયાસે પ્રાણ સંચાલન થશે, ભોજનનો ઠીક ઠીક પરિપાક થશે અને કોઇ પણ રોગ ઉત્પન્ન નહિ થાય.

સત્ય, ધાર્મિક તથા શુદ્ધ કર્મો તેમજ સત્સંગથી મનની શુધ્ધિ જરૂર થાય છે. આ રીતે મન શુધ્ધ થાય છે ત્યારે એક જાતનો અપૂર્વ આનંદ પેદા થાય છે.

મન વિદ્યુત છે અને વિચાર એક મહાન્ શકિત છે. મન અનેક તરેહના સંકલ્પો કર્યા કરે છે તેને સંસ્કૃતમાં ' મનોરથ ' કહે છે, જે ધ્યાનમાં એક મહાન વિઘ્નરૂપ છે. વિચારદ્વારા એને રોકવા જોઇએ.

પ્રાણાયામ અથવા તો પ્રાણ–સંયમથી મનની ગતિનો અવરોધ થાય છે અને ચિંતનમાં ઘટાડો થાય છે, એ મનમાંથી રાજસ તથા તામસ દોષો દૂર કરે છે.

મનમાં એક સમયે કેવળ એકજ ભાવ રહી શકે છે. પરંતુ એ વિજળીની માફક એટલી બધી તીવ્ર ગતિથી અહિં તહિં જાય છે કે સાધારણ મનુષ્ય એમ સમજે છે કે તે એક સમયમાં અનેક ભાવો ગ્રહણ કરી શકે છે.

આધ્યાત્મિક સાધના, વિચાર, ધ્યાન, પ્રાણાયામ, જપ, શમ તથા દમથી સાધકમાં તદ્દન નવું જ મન ઘડાય છે જેની સાથે જ નવા ભાવ, નવા સ્નાયુ–તંતુ, અને નવા મગજની રચના થાય છે. પછી તે આત્મશ્લાઘા કે અહંમન્યતા તરફ ઝુકાવનારા વિચારો જ નહિ કરે. એ તો આખા વિશ્વના કલ્યાણનું ચિંતન કરે છે. તે એકતાનો વિચાર કરે છે અને તેને માટે જ કામ કરે છે.

એક નાટક લખવા પહેલાં લેખકના મનમાં તેનું એક સાફ માનસિક ચિત્ર ઉત્પન્ન થાય છે, પછી તે તેના અમુક ભાગ પાડી દે છે અને જ્યારે તે નાટક રંગભૂમિ પર ભજવાય છે ત્યારે ભજવનારા તેના ભાગ પ્રમાણે ભજવે છે. ઇશ્વરને નથી ભૂત કે નથી ભવિષ્ય. તેને તો બધું ' વર્તમાન ' જ છે. તેને નથી ' નજીક ' કે નથી ' દૂર ' તેને તો સઘળું 'અત્ર' જ છે. પ્રત્યેક કાળ તેને તો ' અધુના ' જ છે. સમયક્રમ પ્રમાણે આ વિશાલ વિશ્વનાટકની ઘટનાઓ રંગભૂમિ ઉપર આવે જાય છે. પરમાણુ નિરંતર ગતિમાન છે. જુના

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

પરમાણુ નવા બને છે અને નવા પરમાણુ જુના બને છે. ખરી રીતે એવી કોઇ વસ્તુ નથી કે જેને જુની કહી શકાય. તેમજ એવી કોઇ વસ્તુ નથી કે જેને અદ્વિતીય કહી શકાય. જીવ પોતાના વ્યકિતગત મનવડે એ ઘટનાઓનું ક્રમવાર નિરીક્ષણ કરે છે પરંતુ ઇશ્વર બધી ઘટનાઓને એકી સાથે એક નિમિષ માત્રમાં જુએ છે, તે સર્વજ્ઞ (બધું જાણનાર) તેમજ સર્વવિત્ (બધું સમજનાર) છે.

જ્યારે મન ખાલી રહે છે ત્યારે ખરાબ વિચારો તેમાં પ્રવેશ કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે. ખરાબ વિચારોથી વ્યભિચારનો ઉપક્રમ થાય છે. વાસનામય દ્રષ્ટિથી માનસિક વ્યભિચારનું પાપ લાગે છે. યાદ રાખો કે માનસિક કર્મ જ વાસ્તવિક કર્મ છે. મનુષ્યનાં કર્મોનો નિર્ણય તેની મનોવૃત્તિ અનુસાર જ થાય છે. સાંસારિક મનુષ્યો બાહ્ય શારીરિક કર્મો વડે નિર્ણય કરે છે. નિર્ણય કરતી વખતે મનુષ્યની માનસિક પ્રવૃત્તિ ઉપર ધ્યાન આપવાથી ભૂલ થવાનો સંભવ નથી. મનને હમેશાં કર્મપરાયણ રાખો, કે જેથી ખરાબ વિચારો એમાં પ્રવેશ કરવા ન જ પામે. તન્દ્રિત મનમાં સેતાનનો નિવાસ હોય છે. મહાત્મા ગાંધીજી પોતાનાં મનને હમેશાં કર્મમય રાખે છે. તે ખરેખરા વીર છે. તે એટલે સુધી કે પોતે જ્યારે પોતાની ઓરડીમાં એકલા હોય છે ત્યારે પણ કંઇક વાંચે છે અથવા લખે છે અથવા કાંતતા હોય છે. મનની દેખરેખ દરેક ક્ષણે રાખતા રહો. તેને કાંઇપણ કામ આપો. બગીચામાં કામ કરવું, વાસણ સાફ કરવા, પાણી ભરવું, વાંચવું, લખવું, ધ્યાન ધરવું, માળા ફેરવવી, ગાવું, વૃદ્ધોની સેવા કરવી, રોગીયોની માવજત કરવી એવા એવા કામોમાં મન લગાડી દો. નકામી વાતચીતમાં ન પડો, મનને ઉંચા પ્રકારના જ્ઞાનથી ભરેલું રાખો.

જેવા વિચારો તમે સેવતા હો છો તેવાજ તમે બનો છો. તમે બળવાન થવાનું ચિંતન કરશો તો તમે બળવાન બનશો. પોતાની જાતને દુર્બળ માનશો તો તમે દુર્બળ થતા જશો. તમારી જાતને મૂર્ખ માનશો તો તમે મૂર્ખ થઇ જશો. અને ઇશ્વર સમજશો તો ઇશ્વર થઇ જશો. પ્રતિપક્ષ ભાવનાનો અભ્યાસ કરો. જ્યારે તમને ક્રોધ થવા લાગે ત્યારે મનમાં પ્રેમના ભાવો ભરો, જ્યારે તમને કાંઇ વ્યથા થતી હોય ત્યારે તમારા મનને આનન્દ અને ઉત્સાહના ભાવોથી ભરો, જ્યારે તમે માંદા હો ત્યારે તમારા મનમાં આરોગ્ય, બળ, શક્તિ તથા જીવનના ભાવો ભરો. એનો અભ્યાસ કરો. એ અભ્યાસથી તમને અક્ષયનિધિ પ્રાપ્ત થશે.

જો તમે મનની સાથે મળી ગયા હશો, તેની સાથે અભેદ રાખતા હશો તો તમને તેના દોષ નહિ જ જણાય. પણ જો તમે સાક્ષી અથવા મનની ગતિના નિરીક્ષક હશો અને જો તમે સ્વતંત્રરૂપે અંતઃપ્રેક્ષણનો અભ્યાસ કરતા હશો તો તમે તમારા અનેક દોષો સમજી શકશો, અને તમને એ દોષો દૂર કરવાની આવશ્યકતા જણાવા લાગશે. તમારે તમારા સ્વભાવો બદલવા જોઇએ,

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

એ દોષો નિર્મૂળ કરવા માટે સાચી સાધના કરવી જોઇએ; ત્યારે જ તમારૂં જીવન ઉન્નત થશે.

મન સંસ્કારોના સમૂહ સિવાય બીજું કાંઇ નથી. એ કેવળ અભ્યાસોનો સમૂહ છે. જે ઇચ્છાઓ જુદા જુદા વિષયોના સંસર્ગથી ઉત્પન્ન થાય છે તે ઇચ્છાઓના સંકલનનું મન ઘડાયેલ છે. મન એ ભાવોનો સમૂહ છે કે જે જુદા જુદા વિષયોથી એકત્રિત બને છે. એ વિચારો, ભાવો તથા અનુભવો હમેશાં બદલાયા કરે છે. કેટલાક જુના ભાવો અને વિચારો પોતાના નિવાસસ્થાન મન-માંથી પ્રસ્થાન કરે છે અને તેઓનું સ્થાન નવા વિચારો અને ભાવો લે છે.

આ સતત પરિવર્તનથી માનસિક ક્રિયામાં જરાપણ વિક્ષેપ પડતો નથી. માત્ર કેટલાક જુના વિચાર, ભાવ તથા અનુભવ ચાલ્યા જાય છે અને બાકી રહેલા વિચારો નવા આવેલા વિચારના સહવાસ તથા સહકારથી કામ કરવા લાગે છે. નવા આવેલા વિચારો જુના વિચારો કરતાં ઘણા વધારે આકર્ષક હોય છે. બન્ને પ્રકારના વિચારો એકરસ થઇને કામ કરે છે અને એ એકરસતાથી માનસિક સ્થિતિની એકતા બની રહે છે.

મન જ ભ્રમાત્મક વિષયોમાં મોહ ઉત્પન્ન કરે છે. મન જ બધા કર્મોનું મૂળ છે. એજ આપણા શરીરને હમેશાં કામ કરવા માટે તથા ભોગ ઉપભોગ માટે જુદા જુદા સુખદાયક વિષયોની પ્રાપ્તિ માટે પ્રોત્સાહિત કરે છે.

સાચો સન્યાસ મનની ઉપેક્ષામાં રહેલો છે. સંસારના અસ્તિત્વમાં નહિં. અહંકાર તથા બધી કામનાઓને દૂર કરવી એજ સન્યાસ છે. ત્યારે જ જીવન અમરત્વ પ્રાપ્ત કરે છે અને અહંકાર મુક્ત અવસ્થાનો અપૂર્વ આનંદ ભોગવે છે.

મનનો વાસ્તવિક સ્વભાવ વાસનામય હોય છે. વાસના અને મન એક બીજાના પર્યાય છે. ' હું ' ની ભાવના જ મનરૂપી વૃક્ષનું બીજ છે. અહંકારના એ બીજમાંથી જે પહેલો અંકુર ઉત્પન્ન થાય છે તે ' બુદ્ધિ છે. એ અંકુર-માંથી નીકળેલી શાખાઓ ' સંકલ્પ ' નામ ધારણ કરે છે. એટલા માટે એ મન રૂપી ભયાનક વૃક્ષમાંથી હમેશાં સંકલ્પરૂપી શાખાઓ કાપતા જાઓ અને છેવટે મનના વૃક્ષને તદ્દન નષ્ટ કરી દ્યો. શાખાઓનું કાપવું એ ગૌણ કર્મ છે. વૃક્ષને એના મૂળ ' હું ' ની સાથે ઉખેડી નાંખવું એજ મુખ્ય કર્મ છે. તેથી જો તમે શુભ કર્મોવડે મનરૂપી વૃક્ષના મૂળ ' હું ' ની ભાવનાનો નાશ કરી દેશો તો તે ફરી નહિ ઉગે. સમ્યગ્જ્ઞાનથી ' હું ' ના યથાર્થ સ્વરૂપનું અન્વેષણ થાય છે. જે મનનો નાશ કરનાર એક અગ્નિરૂપ છે. ' ज्ञानाग्निः सर्वकर्माणि भस्मसात्कुरुते तथा '

જ્ઞાનાગ્નિ સર્વ કર્મોને ભસ્મીભૂત કરી દે છે.

મનની અંદર અનુકરણની મહાન શક્તિ રહેલી છે. એટલા જ માટે

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

ભગવાન મહાવીર સંબંધી થોડી હકીકતો.

શ્રી મહાવીર ચરિત્રમાં આવતાં મનુષ્ય, દેશ, નગર અને નદીઓ વગેરેના વિશેષ નામો.

(ગતાંક પૃષ્ઠ ૨૭૧ થી શરૂ.)

સર્ગ.	શ્લોક.	
૩	૫૭૩	જંબૂખંડગ્રામ.
,,	૫૭૫	તુંબાક ગ્રામ.
,,	૫૭૬	નન્દિષેણસૂરિ પાર્શ્વનાથભગવાનના શિષ્ય તુંબાક ગ્રામમાં.
,,	૫૮૧	કૂપિકા ગ્રામ ગુપ્તચર ભ્રાન્તિથી ભગવાન પકડાયા
,,	૫૮૩	પ્રગલ્ભા ઉપરોક્ત ગ્રામમાં પાર્શ્વનાથ શિષ્યા તાપસણી.
,,	,,	વિજયા. ,, ,, ,, ,,
,,	૫૮૭	વિશાલીનગરી.
,,	૬૧૧	ગ્રામકગ્રામ.
,,	૬૧૨	બિભેલિક યક્ષનું મંદિર ગ્રામકગ્રામમાં.
,,	૬૧૪	શાલિશીર્ષ ગ્રામ.
,,	૬૧૫	કટપૂતના બાણમન્તરિકા (વાણ વ્યંતરી) શીતોપસર્ગ કરનારી ઉપરોક્ત ગ્રામમાં.
,,	૬૨૫	ભદ્રિકાપુરી છઠું ચોમાસું.
૪	૧	મગધદેશ.
,,	૨	આલભિકાપુરી સાતમું ચોમાસું.
,,	૩	કુંડકગ્રામ.
,,	૧૧	મર્દનગ્રામ.
,,	૧૩	બહુશાલગ્રામ.
,,	૧૫	લોહાર્ગલપુર.
,,	,,	જિતશત્રુ (ઉપરોક્ત) ગામનો રાજા.

આધ્યાત્મિક સાધકને ગૃહસ્થાશ્રમીયોના સહવાસનો નિષેધ કર્યો છે; કેમકે એમ કરવાથી તેનું મન સાંસારિક પુરૂષનું અનુકરણ કરવા લાગશે અને ત્યારે તેના અધઃપતનની શરૂઆત થઇ જશે.

તમને માનસિક બ્રહ્મચર્ય મુશ્કેલ લાગતું હોય તોપણ ઓછામાં ઓછું જ્યારે કોઇપણ વાસનાનો વિકાર થાય ત્યારે શરીરનો સંયમ જરૂર કરજો. એ દુસ્સાધ્ય રોગ મટાડવામાં પ્રકાશ, સાત્વિક આહાર, ઉપવાસ, પ્રાણાયામ, જપતપ, પ્રાર્થના અને વિવેક અત્યંત સહાયક બને છે. --ચાલુ.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

,,	૧૯	પુરિમતાલપુર.
,,	૨૦	વાગુરશ્રેષ્ઠી ભદ્રાભાર્યા ઉપરોક્ત નગરવાસી મલ્લિનાથ ભગવાનના ચૈત્યનો ઉદ્ધાર કરાવનાર.
,,	૨૧	શકટમુખઉદ્યાન, ઉપરોક્ત નગરમાં ઉપરોક્ત ચૈત્યવાળું.
,,	૩૬	ઉષ્ણાક ગ્રામ.
,	૪૬	ગોભૂમિ
,,	૫૨	રાજગૃહનગર, આઠમું ચોમાસું.
,,	૫૪	વજ્રભૂમિ–શુદ્ધભૂમિ–લાટાદિ મ્લેચ્છભૂમિ, નવમું ચોમાસું.
,,	૬૭	સિદ્ધાર્થપુર.
,,	,,	કૂર્મગ્રામ.
,,	૭૬	ગોબરગ્રામ ચંપારાજ ગૃહાન્તરે (વૈશિ.કાયનનું જન્મસ્થાન)
,,	૭૮	ખેટકગ્રામ ઉપરોક્ત ગ્રામની પાસેજ ,, ,,
,,	૧૨૫	સિદ્ધાર્થપુર નગર.
,.	૧૨૯	શ્રાવસ્તી નગરી ગોશાલાએ તેજોલેશ્યા સાધી.
,,	૧૩૫	શોણ–કલિંદ–કર્ણિકાર–અછિદ્ર–અગ્નિવેશાન–અર્જુન આ છએ શ્રી પાર્શ્વનાથભ૦ના શિષ્ય હતા, દીક્ષા છોડી દીધેલી હતી, તેની પાસે ગોશાલક અષ્ટાંગ નિમિત્ત ભણ્યો.
,,	૧૩૮	વૈશાલી નગરી.
,,	,,	શંખ ઉપરોક્ત નગરીનો રાજા–ભ૦ નો પિતૃસુહૃદ ગણરાટ્.
,,	૧૩૯	વાણિજક ગ્રામ
,,	,.	મંડિકિકા નદી વૈશાલી અને વાણિજકગ્રામનીવચ્ચે ભગવાન્ નાવથી ઉતર્યા.
,,	૧૪૧	ચિત્ર શંખગણરાટ્નો ભાણેજ.
,,	૧૪૩	વાણિજક ગ્રામ.
,,	૧૪૪	આનન્દશ્રાવક. વાણિજક ગ્રામમાં અવધિજ્ઞાની.
,,	૧૪૮	શ્રાવસ્તી નગરીમાં દશમું ચોમાસું (કોષ્ટક ઉદ્યાન તે નગરીમાં છે)
,,	૧૪૯	સાનુયષ્ઠિક ગ્રામ.
,,	૧૫૫	આનંદગૃહી ઉપરોક્ત ગ્રામમાં ભ૦ ને પારણું કરાવનાર.
,,	૧૫૬	બહુલા દાસી ઉપરોક્ત ઘરની દાસી પારણું કરાવનાર.
.	૧૬૦	દૃઢભૂમિ મ્લેચ્છ લોકોની.
,,	૧૬૧	પેઢાલ ગ્રામ તેની પાસે પેઢાલારામમાં પાલાસ ચૈત્યમાં સંગમક દેવનો ઉપસર્ગ.
,,	૨૮૪	વાલુકા ગ્રામ.
,,	૩૧૯	ગોકુલ. તેમાં વત્સપાલ સ્થવિરાએ ભ૦ ને પારણું કરાવ્યું.
,,	૩૨૨	પુરી આલંભિકાં.
,,	૩૨૭	શ્વેતવી.
,,	૩૨૮	શ્રાવસ્તી નગરી સ્કંદ પૂજા

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

,,	૩૩૮	કૌશાંબી નગરી	સૂર્યચંદ્રાગમન.		
,,	૩૪૦	વારાણુશ્રી નગરી.			
,,	૩૪૧	......રાજગૃહનગર.			
,,	૩૪૨	મિથિલા નગરી	જનકરાજા.		
,,	૩૪૩	......વિશાલી નગરી.	સમરોદ્યાનમાં	૧૧ મું ચોમાસું.	
,,	૩૪૬	જિનદત્ત શ્રાવક	જીર્ણશ્રેષ્ઠી	વિશાલી નગરીમાં.	
,,	૩૫૬	અભિનવશ્રેષ્ઠી	,,	ભ૦ ને પારણું કરાવનાર.	
,,	૩૭૨	સુંસમારપુર.	અશોકખંડોદ્યાને	અશોકવૃક્ષે	ચમરેંદ્રોત્પાત.
,,	૩૭૪	વિભેલ ગ્રામ.	વિંધ્યાચલના મૂલમાં ચમરેંદ્રના પૂર્વભવનું ગામ.		
,,	૪૬૭	ભોગપુર નગર.			
,,	૪૬૮	માહેન્દ્ર ક્ષત્રિય.	ઉપરોક્ત નગરમાં.	ભ૦ ને ઉપસર્ગ કરનાર.	
,,	૪૭૧	નન્દિગ્રામ.			
,,	,,	નંદિ	ઉપરોક્ત ગ્રામમાં	ભ૦ નો પિતૃસુહૃદ.	
,,	૪૭૨	મેંઢકગ્રામ.	ગોપાલોપસર્ગ.		
,,	૪૭૪	કૌશાંબીનગરી.			
,,	૪૭૪	શતાનીક રાજા	કૌશાંબી નગરીનો.		
,,	૪૭૫	ચેટક રાજા	વિશાલીનો રાજા.	શતાનીકનો શ્વશુર.	
,,	,,	મૃગાવતી શ્રાવિકા.	શતાનીકની સ્ત્રી	ચેટકની પુત્રી.	
,,	૪૭૬	સુગુપ્તમંત્રી.	કૌશાંબીમાં શતાનીકનો મંત્રી.		
,,	,,	નન્દા શ્રાવિકા,	ઉપરોક્ત મંત્રીની સ્ત્રી.	મૃગાવતીની સખી.	
,,	૪૭૭	ધનાવહશ્રેષ્ઠી.	કૌશાંબીમાં	ચંદનબાલાનો પાલક પિતા.	
,,	,,	મૂલા	ઉપરોક્ત શ્રેષ્ઠીની સ્ત્રી.		
,,	૫૧૬	ચંપાનગરી.			
,,	૫૧૭	દધિવાહન	તે નગરીનો રાજા.		
,,	૫૧૯	ધારિણી	તે રાજાની સ્ત્રી.		
,,	,,	વસુમતી	તેની પુત્રી (ચંદનબાળા)		
,,	૬૦૧	સુમંગલગ્રામ.			
,,	૬૦૨	સત્ક્ષેત્રગ્રામ.			
,,	૬૦૩	પાલકગ્રામ	ભાયલાખ્ય વાણિયાનો ઉપસર્ગ.		
,,	૬૦૫	ચંપાનગરી.			
,,	૬૦૬	સ્વાતિદત્તવિપ્રની અગ્નિહોત્રશાલામાં ચંપાનગરીમાં ૧૨ મું ચોમાસું.			
,,	૬૧૪	જૃંભકગ્રામ	શક્રેંદ્રેનાટ્ય વિધિ દેખાડી.		
,,	૬૧૬	મેંઢકગ્રામ.			
,,	૬૧૮	ષણ્માની ગ્રામ.	કર્ણકીલકોપસર્ગ.		
,,	૬૨૬	(મધ્યમા) અપાપાનગરી.			
,,	૬૨૭	સિદ્ધાર્થ વણિક્	તે નગરીમાં.	ભ૦ ને પારણું કરાવનાર.	

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

,,	૬૨૮	ખરકવૈદ્ય તેનો મિત્ર તેજ નગરીમાં કીલકકર્ષક.
સર્ગ.	શ્લોક.	
૪	૬૪૯	મહાભૈરવોદ્યાન અપાપાનગરીમાં કીલકકર્પણ સ્થાન.
,,	૬૫૮	જૃંભક ગ્રામ.
,,	,	ઋજુપાલિકા નદી તે ગામની પાસે નદી.
૫	૧	શ્યામાકનામાગૃહી તે નદીને કાંઠે ઉપરોક્ત ગ્રામમાં.
,,	૨	અવ્યક્ત ચૈત્ય તે ગામમાં તે નદીને કાંઠે.
,,	૧૮	અપાપા નગરી.
,,	૧૯	મહાસેનવન અપાપા નગરીમાં.
,,	૪૯	વસુભૂતિ વિપ્ર ગૌતમગોત્ર ગોબરગ્રામમાં.
,,	૫૦	પૃથિવી તેની સ્ત્રી.
,,	,,	ઇન્દ્રભૂતિ તે બન્નેના પુત્રો.
,,	,,	અગ્નિભૂતિ ,,
,,	,,	વાયુભૂતિ ,,
,,	૫૧	કોલ્લાકગ્રામ.
,,	,,	ધનુર્મિત્ર વિપ્ર પિતા વારૂણીમાતા વ્યક્ત પુત્ર } ઉપરોક્ત ગ્રામમાં.
,,	,,	ધમ્મિલ વિપ્ર પિતા ભદ્દિલામાતા સુધર્માપુત્ર }
,,	૫૨	મૌર્ય ગ્રામ
,,	,,	ધનદેવ વિપ્ર } તે ગામમાં બન્ને માસીઆઇ ભાઇ.
,,	,,	મૌર્ય વિપ્ર }
,,	૫૩	વિજયદેવા ધનદેવની પત્ની. તેમનો પુત્ર મંડક.
,,	૫૫	મૌર્ય અને વિજયદેવાનો પુત્ર મૌર્યપુત્ર.
,,	૫૬	વિમલાપુરી (મિથિલાપુરી–પાઠાન્તર)
૫	૫૬	દેવવિપ્ર પિતા જયન્તી માતા અકંપિત પુત્ર ઉપરોક્ત નગરીમાં.
,,	૫૭	કોશલાપુરી વસુવિપ્ર પિતા નન્દા માતા અચલભ્રાતાપુત્ર.
,,	૫૮	વત્સદેશે. તુંગિકાગ્રામે દત્તવિપ્ર અને કરૂણાનો પુત્ર મેતાર્ય નામના ગણધર.
,,	૫૯	બલવિપ્ર પિતા અતિભદ્રા માતા પ્રભાસ પુત્ર રાજગૃહમાં.
,,	૬૧	સોમિલવિપ્ર અપાપાનગરીમાં યજ્ઞકરાવનાર.
૬	૧	કુશાગ્રપુરનગર (રાજગૃહથી એક ગાઉ દૂર.)
,,	,,	પ્રસેનજિત્ રાજા તે નગરનો રાજા શ્રેણિકનો પિતા.
,,	૪૫	ધારિણી તેની રાણી.
,,	,,	શ્રેણિક તે બન્નેનો પુત્ર.
,,	૪૬	નાગસારથી ઉપરોક્ત રાજાનો સારથી તેજ નગરમાં.
,,	૪૮	સુલસા નાગસારથીની સ્ત્રી.
,,	૧૨૦	વેણાતટપુર.
,,	૧૨૧	ભદ્રશ્રેષ્ઠી તે નગરનો શેઠ અભયકુમારનો માતામહ.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

,,	૧૨૬	નન્દા તે શેઠની પુત્રી અભયકુમારની માતા.
,,	૧૪૩	અભયકુમાર શ્રેણિકનો પુત્ર.
,,	૧૮૨	સુસેના શ્રેણિકની બેન અભયકુમારની સાસુ તથા ફોઇ.
,,	૧૮૭	પ્રભાવતી ૧ પદ્માવતી ૨ મૃગાવતી ૩ શિવા ૪ જયેષ્ઠા ૫ સુજ્યેષ્ઠા ૬ ચિલ્લણા ૭ આ સાતે વિશાલીના ચેટક રાજાની પુત્રીઓ છે.
૬	૧૯૦	વીતભયનગરના રાજા ઉદાયનને પ્રભાવતી આપી.
,,	૧૯૦	ચંપાનગરીના રાજા દધિવાહનને પદ્માવતી આપી.
,,	૧૯૧	કૌશાંબીના રાજા શતાનીકને મૃગાવતી આપી.
,,	,,	ઉજ્જયિનીના રાજા ચંડપ્રદ્યોતને શિવા આપી.
,,	૧૯૨	ક્ષત્રિયકુંડ ગ્રામના રાજા નંદિવર્ધનને જ્યેષ્ઠા આપી, સુજ્યેષ્ઠાએ દીક્ષા લીધી અને ચિલ્લણાને શ્રેણિક પરણ્યો.
,,	૩૦૬	અશોકચંદ્ર (કૂણિક) શ્રેણિકપુત્ર.
,,	૩૧૦	હલ્લ } શ્રેણિક અને
,,	,,	વિહલ્લ } ચિલ્લણાના પુત્રો.
,,	૩૧૪	પદ્માવતી રાજપુત્રી કૂણિકની સ્ત્રી.
,,	૩૧૫	ધારિણી શ્રેણિકની સ્ત્રી.
,,	૩૧૦	ચિલ્લણા. ,,
,,	૩૧૬	મેઘકુમાર. શ્રેણિક અને ધારિણીનો પુત્ર.
,,	૩૨૦	નન્દિષેણ શ્રેણિકનો પુત્ર.
,,	૩૩૭	સેચનક હસ્તિ. શ્રેણિક રાજાનો.
,,	૩૬૧	કાલ વિગેરે શ્રેણિકના પુત્રો.
,,	૩૬૨	રાજગૃહનગર.
,,	૩૬૩	ગુણશિલચૈત્ય રાજગૃહનગરીમાં ભગવાન સમોસર્યા. મેઘકુમાર—નંદિષેણ દીક્ષા.
૭	૧૦	રાજગૃહ નગરમાં ફરી ભગવાન સમોસર્યા.
,,	૧૨૭	ફરી ભ. સમો.
,,	૧૭૭	આર્દ્રકદેશ સમુદ્ર મધ્યે.
,,	,,	આર્દ્રકનગર.
,,	૧૭૮	આર્દ્રક રાજા અને આર્દ્રક રાણી એજ નગરમાં.
૭	૧૭૯	આદ્રકકુમાર આર્દ્રકરાજાનો પુત્ર.
,,	૨૬૧	વસન્તપુર નગર.
,,	૨૬૩	દેવદત્ત તે નગરનો શેઠ આર્દ્રકકુમારનો સાસરો.
,,	,,	ધનવતી તેની સ્ત્રી. ,, ની સાસુ.
,,	૨૬૪	શ્રીમતી તેઓની પુત્રી ,, ની સ્ત્રી.
,,	૩૩૦	હસ્તિ તાપસાશ્રમ. રાજગૃહીની પાસે.
,,	૩૫૬	રાજગૃહીમાં ભગવાન ફરી સમોસર્યા.
૮	૧	બ્રાહ્મણકુંડ ગ્રામમાં ભગવાન સમોસર્યા દેવાનંદર્ષભદત્ત દીક્ષા.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

,,	૨	બહુશાલાભિધોદ્યાન બ્રાહ્મણકુંડમાં.
,,	૨૯	ક્ષત્રિયકુંડ ગ્રામમાં ભગવાન સમોસર્યા–જમાલિપ્રિયદર્શના દીક્ષા.
,,	૭૫	પરિચંપાયાં પૂર્ણભદ્રેવને. ,,
,,	૮૮	ઢંકકુલાલ (કુંભાર) પરમશ્રાવક શ્રાવસ્તિ નગરીમાં.
,,	૧૬૭	ઉદયન– શતાનીક મૃગાવતીનો પુત્ર કૌશાંબીનો રાજા.
,,	૧૮૪	કૌશાંબી નગરીમાં ભગવાન્ સમોસર્યા. મૃગાવતી દીક્ષા.
,,	૨૩૬	જિતશત્રુ વાણિજક ગામનો રાજા.
,,	૨૩૭	આનન્દગૃહી વણિજક ગામમાં.
,,	૨૩૮	શિવનન્દા તેની સ્ત્રી.
,,	૨૪૦	કોલ્લાકાખ્યોપપત્તન વાણિજક ગ્રામથી ઉત્તર પ્રાચ્યામ્દિશિ.
,,	૨૪૧	વણિજકગ્રામ પૂતિપલાશ વનમાં ભગવાન સમોસર્યા.
,,	૨૬૬	જિતશત્રુ ચંપાનગરીનો રાજા.
,,	૨૬૭	કામદેવ ગૃહપતિ ચંપાનગરીમાં
,,	૨૬૮	ભદ્રા તેની સ્ત્રી.

(ચાલુ)

સંધ્યા તરંગ.

હરિગીત.

(૧)

સહજ વિચારણા અને સામાન્ય પ્રશ્ન સરલ–ઉત્તર.

ગત સમયની કરવી મીમાંસા સાર સત્ય શું મેળવ્યો ?
યોવન ગુમાવ્યું ? અગર સાર્થક સમય તે તેં કેળવ્યો ?
આશા અને તૃષ્ણા તણી પીપાસમાં રઝળી રહ્યો !
વળી રાગ દ્વેષ ને મોહની જંજીરમાં જકડી પડ્યો !

(૨)

આ હૃદય વારિધિ વિષે કલ્પના રૂપ કલ્લોલની,
વિધ વિધતાથી સ્થિરતા મનની ન ક્ષણભર થોભતી;
જીવન નિરાશામાં નહીં પ્રેરક અને ઉત્સાહી કો !
ચોપાસ તિમિર છવાયલું ઉદ્યોત કર નહીં વ્યક્તિ કો !

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

(૩)

જે દિવ્ય મનહર શૌર્ય સંયુત શરીર આ પલટી ગયું,
શકિત વિહુણી ચાલ શ્વાસે શ્રમિત ગાત્ર ગળી ગયું;
સમતોલ માનસ ના રહ્યું માનો ખરેખર માનવી,
"સાઠે કહે નાઠી" એ ન્યાયે બુદ્ધિ ઘટતી જાણવી;

(૪)

"આ દૃશ્ય ધોળા વાળનું સંધ્યા જીવનની સૂચવે",
પરલોક પંથ પ્રયાણની આગાહી અન્તર મૂલવે!
વ્યકિત વિશેષે વિષમતા બદલાય છે તે કારણે, — બધે સ્થળે આમ ન હોય.
સૅર્વાંગે નહીં દૃષ્ટાન્ત શાણા! બહોળતાએ એ ગણે.

(૫)

અતિ પ્રભાપૂરણ વ્યકિત કો! કો! મૂર્તિમાન વિબુદ્ધએ,
વાચા પ્રમાણે વર્તના સમ–શીલ–સત્ય વિશુદ્ધએ; — આવું પણ હોય છે
"સાચું એ મારૂં" સૂત્ર જેનું કદાગ્રહ કદી નાં કરે,
"વાત્સલ્યતા પ્રાણી પરત્વે પ્રેમી **મોહન** મન હરે".

(૬)

ગઇ બહોત રહી થોડી હવે સાફલ્ય જીવન કાજ તું,
અશાન્ત એહિ સંસારમાં શાન્તિ ઝરણુ ઝલકાવતું!
બસુરો રહે રણકાર જ્યાં મતભેદ સેજે સંભવે, — માટે હવે.
ત્યાં તાલબધ ને ઐકયતાનો ધ્વનિ મનહર કર હવે,

(૭)

સર્જન કથે **સન્માર્ગ** સાચો પ્રેમ પૂરણ ભાવથી,
અધિકાર કેરી યોગ્યતા **સંપ્રાપ્ય** કર સદ્‌ભાવથી; — પરિણામ.
"કુદરત કૃતિ પહિચાનવા સત્સંગ કરે આનંદથી",
"છેલ્લો પ્રહર સાર્થક બને મતિ યોગ્ય ગતિ અન્તે કથી".

(વેલચંદ ધનજી.)

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

હિંદુ સમાજના જ અંગભૂતો જૈનો છે.

મોંબાસા (આફ્રિકા) ના કેટલાક હિંદુ ભાઇઓ જૈનોને હિંદુ તરીકે ગણવાની ના પાડવાથી જૈનો હિંદુ સમાજના જ અંગભૂતો છે કે તે હિંદુ સમાજથી તદ્દન સ્વતંત્ર છે એ પ્રશ્ન હાલમાં ઉપસ્થિત થયો છે. જૈનોના આચાર, વ્યવહાર, નીતિ, ધર્મ, રહેણી કરણી અને બીજી બધી બાબતોમાં હિંદુ કોમ અને જૈનો વચ્ચે કોઇપણ મહત્વનો ભેદ જ નથી છતાં કેટલાક વખતથી સરકાર તરફથી થતાં વસ્તીપત્રકમાં જૈનોની સંખ્યા કેટલી છે તે જાણવાના આશયથી જુદું ખાનું રખાવતાં કેટલાકોના દિલમાં જૈનોને હિંદુ તરીકે ગણવા કે કેમ તેવી શંકા (ઉપરોકત આશય સમજ્યા વગર) રાખવામાં આવે છે. આવી સંકુચિત મનોદશાના ભોગ મોંબાસાના હિંદુઓ થઇ પડયા છે એમ મોંબાસાની જૈન સમિતિ અને કોન્ફરન્સ વચ્ચે ચાલેલા કેટલાક પત્ર વ્યવહારથી જણાય છે. જૈન કોન્ફરન્સના સેક્રેટરી સાહેબોએ મોંબાસાની જૈન સમિતિને સ્પષ્ટ શબ્દોમાં જણાવ્યું છે કે આજસુધીનું જૈન સમાજનું વલણ હિંદુ સમાજ સાથે મૈત્રીભાવ અને એકમેકતાવાળું જ રહ્યું છે. અને તેની ખાત્રી માટે કોન્ફરન્સે પોતાના બારમા અધિવેશનમાં એક ઠરાવ પસાર કરી જૈનો હિંદુ સમાજના અંગભૂતો હોવાનું ખુલ્લી રીતે જાહેર કર્યું છે. જેથી જૈનો હિંદુ સમાજના અંગભૂતો જ છે, બીજી રીતે કોઇએ નહિં ગણવા એમ સાફ જણાવવામાં આવેલ છતાં જૈનો અને હિંદુઓને લડાવી મારવાની બુરી નેમથી કોઇએ આ ખટપટ ચલાવી હોય એમ જૈન સમાજ માને છે. માટે કોઇએ તેવી ભ્રમણામાં ન પડતાં જૈન સમાજ એ હિંદુ સમાજથી અભિન્ન અને અંગભૂત છે એમજ ભારતવર્ષીય આખી જૈન સમાજ માને છે અને કોઇ બીજી કોમ જુદું મનાવા માંગતી હોય તો તે ન માનવા અમો ખાસ ભલામણ કરીયે છીયે. આટલા ઉપરથી મોંબાસાના જે હિંદુભાઇઓએ આ ગંભીર પ્રશ્ન ઉપાડયો છે તેથી તેમના મનનું આટલેથી સમાધાન થશે. આ મહત્વના પ્રશ્નના અંગે જૈન કોન્ફરન્સના સેક્રેટરી સાહેબોએ સમયોચિત લાગણીપૂર્વક ઉત્સાહથી જે વસ્તુ સ્વરૂપ પ્રગટ કર્યું છે તેથી તે ધન્યવાદને પાત્ર છે.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

પ્રશ્નોત્તર.

વાસદ ગામથી શાહ ત્રિભુવનદાસ ગંગાદાસે આ સભાને પુછેલા પ્રશ્નો તેના ઉત્તર સાથે તેમની સૂચનાનુસાર આ માસિકમાં નીચે પ્રમાણે પ્રગટ કરવામાં આવે છે. (કમીટી)

પ્રશ્ન—કેરી બારે માસ આવે છે, તો આર્દ્રા નક્ષત્ર પછી બીજી રૂતુની કેરી (મદ્રાસી ટોટી કેરી) ખાઈ શકાય કે કેમ ?

ઉત્તર—આર્દ્રા નક્ષત્ર પછી થતી કેરી જે દેશમાં થતી હોય ત્યાં ખાઈ શકાય, પરંતુ આ નક્ષત્ર પહેલાં થતી કેરીયો જે પ્રદેશમાં થતી હોય ત્યાં ખાઇ ન શકાય, કારણ કે ત્યાં આર્દ્રા નક્ષત્ર બેસતાં વાતાવરણ એવું બને છે કે તેમાં જીવની ઉત્પત્તિ થઇ જાય છે.

પ્રશ્ન—૨ દેરાસર સાંકડું હોય ને બદલવાના કપડાં દેરાસરજીમાં રહેતાં હોય તો તે કપડાં દેરાસરજીમાં બદલાવી શકાય કે કેમ ?

ઉત્તર—દેરાસર સાંકડું હોય તો પણ તેના ગર્ભદ્વાર કે મંડપમાં બદલવાનાં કપડાં પ્રભુની દૃષ્ટિ આગળ બદલી ન શકાય.

પ્રશ્ન—૩ દેરાસરજીના ભંડારમાંથી કાઢેલા ચોખા ચારણાવડે ચાળીને આપતાં તેમજ દેરાસરમાં તોળતાં અતિચાર લાગે કે કેમ ?

ઉત્તર—દેરાસરજીના ગર્ભદ્વાર કે મંડપ સિવાયના બીજા ભાગમાં ચોખા ચાળે કે તોળે તેમાં બાધ નથી.

પ્રશ્ન—૪ દેરાસરમાં ચૈત્યવંદન કરતી વખતે કરેલો ચોખાનો સાથીઓ ચૈત્યવંદન કરી રહ્યા પછી કરનાર ધણી ભાંગે તો કાંઈ દોષ લાગે ?

ઉત્તર—ચૈત્યવંદન કરી રહ્યા પછી સાથીઓ શામાટે ચૈત્યવંદન કરનાર ધણીએ ભાંગવો જોઇએ ? બાકી સ્વાભાવિક તેમ બને તો પછી દોષ નથી.

પ્રશ્ન—૫ દેરાસરમાં મુકેલ ફળ-બદામ પાછી કિંમત આપીને લઇ શકાય કે કેમ ? અને લે તો દોષ લાગે કે કેમ ?

ઉત્તર—દેરાસરજીમાં મુકેલ ફળ કિંમત આપીને પણ શ્રાવકે ખરીદ કરાય નહિં. ખરીદ કરે તો દોષ લાગે.

૧ જૈન ગૂર્જર કવિઓ ભાગ ૨ ભેટ મળેલ છે. સમાલોચના હવે પછી.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

સ્વીકાર અને સમાલોચના.

૧ **સિન્દૂર પ્રકર**—પ્રયોજક **બાવજી** દામજી શાહ. ધાર્મિક શિક્ષક પી. પી. **જૈન** હાઇસ્કુલ મુંબઇ. નૈતિક વિષય ઉપર ઉપદેશ આપતા સો શ્લોકના સંગ્રહવાળા આ લઘુ ગ્રંથની આ ત્રીજી આવૃત્તિ તેજ તેની ઉપયોગીતા બતાવે છે. ભાષાંતર યોજક બંધુએ સરલતાથી કર્યું છે. જૈન સમાજને ઉપયોગી બનાવેલ છે. પ્રકાશક ઝવેરી મણિલાલ **સુરજમલની કું. નં. ૧૧ ધનજી સ્ટ્રીટ—મુંબઇ.**

---

૨ **વિચાર સંસ્કૃતિ—**લેખક—ન્યાય વિશારદ ન્યાય તીર્થ **શ્રીન્યાયવિજયજી મહારાજ.** જુદાજુદા બાર વિષયો ઉપર જમાનાને અનુસરતી શૈલીથી વિદ્વત્તા પૂર્ણ લેખોનો આ બુકમાં સંગ્રહ કરેલો છે. લેખોમાં શાસ્ત્રીય પ્રમાણો સાથે મુનિશ્રીનો અનુભવ દરેક લેખોમાં દૃષ્ટિમાં આવે છે. હાલના જમાનાને આવા લેખોની જરૂરીયાત છે. મનનપૂર્વક વાંચવા જેવા બધા લેખો છે. મુનિરાજશ્રીને વિનંતિ કરીયે છીએ કે આ જાતની પ્રવૃતિ વિશેષ કરે.

---

૩ **અનેકાન્ત વિભૂતિ**—દ્વાત્રિંશિકા—ન્યાય વિશારદ ન્યાયતીર્થ મુનિરાજ **શ્રી** ન્યાયવિજયજી મહારાજની સ્વકૃતિનું સંસ્કૃત મૂળ અને ભાષાનુવાદ છે. બત્રીશ શ્લોકના આ લઘુ ગ્રંથમાં જે વીશ વિષયનો સમાવેશ કર્યો છે તે જ મહારાજશ્રીની વિદ્વતા, સંસ્કૃત ભાષા અને શાસ્ત્રીય ઉંચા પ્રકારનું જ્ઞાન બતાવે છે. **જૈન** દર્શન જે સ્યાદ્વાદ દર્શન કહેવાય છે, જેથી અનેકાન્તનું સ્વરૂપ સંક્ષિપ્તમાં આ લઘુ બુકમાં જણાવેલ હોવાથી **અનેકાન્ત વિભૂતિ** બુકનું નામ સાર્થક થયેલ છે. આ દ્વાત્રિંશિકા લઘુબુક શાંત ચિત્તે પઠન કરવા જેવી છે પ્રકાશક શ્રી **જૈન યુવક સંઘ ઘડીયાળી** પોળ. વડોદરા.

---

૪ **શ્રીવાંચન સાર સંગ્રહ**—છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર **શેઠ ફકીરચંદ ખેમચંદ** સુરત. કિંમત પઠન, પાઠન અને મનન. પોતાને મળેલ સુકૃતની લક્ષ્મીનો લાભ આવા ઉપયોગી વિષયવાળો ગ્રંથ પોતાને ખર્ચે છપાવી વગર કિંમતે જૈનબંધુઓ લાભ લે તેવા શુભ ઇરાદાથી છપાવી પ્રકટ કરનાર શેઠ ફકીરચંદભાઇને ધન્યવાદ ઘટે છે. સાથે પોતાના ઉપકારી ગુરૂ શાંતમૂર્તિ પ્રવર્ત્તકજી મહારાજશ્રી **કાન્તિવિજયજી** મહારાજના ગુણાનુવાદ કરતાં તેઓશ્રીની છબી આ ગ્રંથમાં આપી ગુરૂભકિત પણ પ્રકટ કરનાર બંધુએ જણાવી

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

છે. આ ગ્રંથની આ બીજી આવૃત્તિમાં પ્રથમ કરતાં ઘણો જ વધારો વિષયોનો કર્યો છે. ઉપયોગી ચૈત્યવંદનો, સ્તવનો, સજઝાયો વધારે દાખલ કરવા સાથે કેટલીક જાણવા યોગ્ય ઘણી બાબતોનો સંગ્રહ કુલ ૧૨૭) નો આ બુકમાં કર્યો છે તે જાણવા લાયક સંગ્રહ છે. જ્ઞાનારાધનનું આ કાર્ય ફકીરચંદભાઇનું પ્રશંસનીય હોઇ અન્યને અનુકરણીય છે. મળવાનું સ્થળ પ્રકટ કર્ત્તાને ત્યાં—વડાચૌટા કબુતરખાના સુરત.

૫ **માતા તથા બાળકોના ભલા માટે બાળહિત પત્રિકા**—વિદ્વાન ડોકટરોએ તૈયાર કરેલા ચોપાનીયાનો ટુંકો સાર. પ્રકટકર્ત્તા–**જૈન સેનેટરી એસોસીએશનની આરોગ્ય પ્રચાર**—કમીટી મુંબઇ. આ આરોગ્ય પ્રચારક કમીટી જૈન કોમ માટે તંદુરસ્તીને લગતા સ્વાલોનો અભ્યાસ–અનુભવ કરી તે માટે પ્રશંસનીય પ્રયત્ન કરે છે. વ્યવહારમાં પ્રથમ સુખ સારી તન્દુરસ્તી ગણાય છે. અને તેમ હોય તોજ ધર્મ અને વ્યવહાર બંને સુખે સાધી શકાય છે. માટે કોઇ પણ કોમ માટે તેની પ્રજા નબળી ન રહે, મરણ પ્રમાણ કુદરતી રીતે (ઓછું) આવે તેને માટેના પ્રયત્નો કરવા તે કોમની, ધર્મની સમાજની આબાદિ માટે પ્રથમ પગલું છે. આ કમીટી તે માટે પ્રચારકાર્ય સારૂં કરે છે આ લઘુ બુકમાં મનુષ્યની પ્રથમાવસ્થા બાળપણું તેના હિત માટેના પ્રયત્નો, પ્રથમ ગર્ભાવસ્થાથી માંડીને જન્મ થયા પછી બાળકોને જે જે વ્યાધિઓ થાય છે તેના કારણો, ન થવાના અને થયા પછી તેના ઉપચારો કરવા, તેને આપવામાં આવતા દુધના ગુણ દોષો, રોગની માવજતો કરવા વૈદક શાસ્ત્રના નિયમો પ્રમાણે અનુભવપૂર્ણ આપેલા છે આ લઘુ બુક છતાં તે માંહેનાં બાળહિતના વિષયો જાણવા જેવા છે. આ બુકમાં લખવા પ્રમાણે સમજી માવજત કરવામાં આવે તો બાળકો સારી તંદુરસ્તી ભોગવી શકે તે નિર્વિવાદ છે. તેની કમીટીના આ પ્રયત્ન માટે ધન્યવાદ આપતાં બીજી આવી પત્રિકાઓ પ્રકટ કરવા અને તેમાં જૈન સમાજે આર્થિક સહાય આપવા નિવેદન કરીએ છીયે.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

આજના અંકનો વધારો.

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા-ભાવનગર

તરફથી

પ્રકટ થયેલ ગ્રંથોનું

(જેમાં સંસ્કૃત, માગધી, ગુજરાતી ભાષાના તથા જૈન ઐતિહાસિક વિગેરે છે.)

સૂચીપત્ર.

આત્મ સંવત ૩૩

વીર સંવત ૨૪૫૫ વીક્રમ સંવત ૧૯૮૫ સને ૧૯૨૯

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા-ભાવનગર.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

(સંસ્કૃત માગધી અને મૂળ ટીકાના ગ્રંથો.)

+૧ શ્રી સમવસરણ સ્તવઃ ... ૦-૧-૦
+૨ ક્ષુલ્લક ભવાવલિ પ્રકરણમ્ ... ૦-૧-૦
+૩ શ્રી લોકનાલિદ્વાત્રિંશિકા ... ૦-૨-૦
+૪ શ્રી યોનિસ્તવઃ ૦-૧-૦
+૫ શ્રી કાલસપ્તતિકાભિધાન પ્રકરણમ્ ૦-૧-૬
+૬ દેહ સ્થિતિ સ્તવઃ ૦-૧-૦
+૭ શ્રી સિદ્ધદંડિકા ૦-૧-૦
+૮ શ્રી કાયસ્થિતિ સ્તોત્રાભિધાન પ્રકરણમ્ ૦-૨-૦
+૯ શ્રી ભાવપ્રકરણમ્ ૦-૨-૦
+૧૦ નવતત્વભાષ્ય ૦-૧૨-૦
+૧૧ વિચાર પંચાશિકા ૦-૨-૦
+૧૨ બંધ ષટ્ત્રિંશિકા ૦-૨-૦
+૧૩ પરમાણુ ખન્ડ ષટ્ત્રિંશિકા— પુદ્ગલ ષટ્ત્રિંશિકા–નિગોદ ષટ્ત્રિંશિકા ૦-૩-૦
+૧૪ સાવચૂરિકં શ્રાવકવ્રતભંગ પ્રકરણમ્ ૦-૨-૦
+૧૫ દેવ વન્દન–ગુરુવન્દન–પ્રત્યાખ્યાન ભાષ્યત્રયમ્ ૦-૫-૦
૧૬ સિદ્ધ પંચાશિકા ૦-૨-૦
૧૭ અન્નાય ઉંચ્છ] કુલકમ્ ... ૦-૨-૦
૧૮ વિચાર સપ્તતિકા ૦-૩-૦
૧૯ અલ્પ બહુત્વગર્ભિતં શ્રી મહાવીર સ્તવનમ્ ૦-૨-૦
૨૦ પંચસૂત્રમ્ ૦-૬-૦
૨૧ શ્રી જમ્બૂસ્વામિ ચરિતમ્ ... ૦-૪-૦
૨૨ શ્રી રત્નપાલ નૃપકથાનકમ્ ... ૦-૫-૦
૨૩ સૂક્ત રત્નાવલી ૦-૪-૦
૨૪ મેઘદૂત સમસ્યા લેખઃ ... ૦-૪-૦
૨૫ ચેતોદૂતમ્ ૦-૪-૦
+૨૬ શ્રી પર્યુષણા પર્વાષ્ટાન્હિકા વ્યાખ્યાનમ્ ૦-૬-૦
+૨૭ ચંપકમાલા કથા ૦-૬-૦
+૨૮ સમ્યક્ત્વ કૌમુદી ૦-૧૨-૦
+૨૯ શ્રાદ્ધ ગુણવિવરણમ્ ... ૧-૦-૦
+૩૦ ધર્મ રત્ન પ્રકરણમ્ ૦-૧૨-૦
+૩૧ શ્રી કલ્પસૂત્રમ્ સુબોધિકા ... ૦-૦-૦
+૩૨ ઉત્તરાધ્યયનસૂત્ર ૫-૦-૦
+૩૩ ઉપદેશ સપ્તતિકા ૦-૧૩-૦
+૩૪ કુમારપાળ પ્રબન્ધ ૧-૦-૦
+૩૫ શ્રી આચારોપદેશ ૦-૩-૦
+૩૬ શ્રી રોહિણી-અશોકચંદ્ર કથા ૦-૨-૦
+૩૭ ગુરૂ ગુણ ષટ્ ત્રિંશત્ ષટ્ત્રિંશિકા કુલકમ્ ૦-૧૦-૦
+૩૮ શ્રી જ્ઞાનસાર સૂત્રમ્ ૧-૪-૦
૩૯ સમયસાર પ્રકરણમ્ ... ૦-૧૦-૦
+૪૦ સુકૃત સાગર ૦-૧૨-૦
+૪૧ ધમ્મિલ કથા ૦-૨-૦
૪૨ પ્રતિમા શતકમ્ ૦-૮-૦
+૪૩ ધન્ય કથાનકમ્ ૦-૨-૦
+૪૪ ચતુર્વિંશતિ જિનસ્તુતિ સંગ્રહ ૦-૬-૦
+૪૫ રૌહિણેય–કથાનકમ્ ૦-૨-૦
+૪૬ લઘુક્ષેત્ર સમાસ પ્રકરણમ્ ... ૧-૦-૦
+૪૭ બૃહત્સંગ્રહણી ૨-૮-૦
+૪૮ શ્રાદ્ધ વિધિ ૨-૮-૦
+૪૯ ષડ્ દર્શન સમુચ્ચયઃ ... ૩-૦-૦
+૫૦ પંચ સંગ્રહ ૩-૮-૦
૫૧ સુકૃત સંકીર્તનમ્ ૦-૮-૦
+૫૨ સટીકાશ્ચત્વારઃપ્રાચીનાઃ કર્મગ્રન્થા ૨-૮-૦

+ આ નીશાનીવાળા પુસ્તકો સીલકે નથી.

For Private And Personal Use Only

+૫૩ સમ્બોધ સપ્તતિ: ૦–૧૦–૦
+૫૪ કુવલયમાલા કથા ૧–૮–૦
૫૫ સામાચારી પ્રકરણ આરાધક વિરાધકચતુર્ભંગી પ્રકરણમ્ .. ૦–૮–૦
૫૬ કરૂણા વજ્રાયુદ્ધ નાટકમ્ ... ૦–૪–૦
+૫૭ કુમારપાળ ચરિત્ર મહાકાવ્યમ્ ૦–૮–૦
૫૮ મહાવીર ચરિયં ૧–૦–૦
૫૯ કૌમુદી મિત્રાનન્દમ્... ... ૦–૬–૦
૬૦ પ્રબુદ્ધ રોહિણેયમ્ ૦–૫–૦
૬૧ ધર્માભ્યુદયમ... ... ... ૦–૪–૦
૬૨ પંચનિર્ગ્રન્થીપ્રજ્ઞાપનોપાંગ તૃતીય પદ સંગ્રહણી પ્રકરણ ... ૦–૬–૦
૬૩ રયણસેહરી કહા ૦–૬–૦
૬૪ સિદ્ધ પ્રાભૃતં સટીકમ્ – ... ૦–૧૦–૦
૬૫ દાનપ્રદીપ ૨–૦–૦
૬૬ બંધહેતૂદય ત્રિભંગી પ્રકરણ ૦–૧૦–૦
૬૭ ધર્મ પરીક્ષા ૧–૦–૦
૬૮ સપ્તતિશત સ્થાન પ્રકરણમ્... ૧–૦–૦
૬૯ ચેઇઅ વંદણ મહાભાસં ... ૧–૧૨–૦
૭૦ પ્રશ્ન પદ્ધતિનામા ગ્રન્થ: ... ૦–૨–૦
+૭૧ શ્રી કલ્પસૂત્રમ્ કિરણાવલી ... ૦–૦–૦
૭૨ યોગદર્શન તથા યોગવિંશિકા ૧–૮–૦
૭૩ મંડલ પ્રકરણં ૦–૪–૦
૭૪ દેવેન્દ્ર નરકેન્દ્ર પ્રકરણમ્ ... ૦–૧૨–૦
૭૫ ચન્દ્રવીરશુભા–ધનધર્મ–સિદ્ધદત્તકપિલ–સુમુખ નૃપાદિમિત્ર ચતુષ્ક–કથા ચતુષ્ટયમ ... ૦–૧૧–૦
૭૬ જૈન મેઘદુતમ્ ૨–૦–૦
૭૭ શ્રાવકધર્મ વિધિ પ્રકરણ ... ૦–૮–૦
૭૮ ગુરૂતત્ત્વ વિનિશ્ચય: ૩–૦–૦
૭૯ ચતુર્વિંશતિ "ઐંદ્રસ્તુતિ" ... ૦–૪–૦
વસુદેવ હીંડી. ભાગ ૧ લો... છપાય છે.

(વગર નંબરના)

૧ સુસઢ ચરિત્ર ૦–૨–૦
+૨ જલ્પ મંજરી... ... ... ૦–૨–૦
+૩ સુદર્શના ચરિત્ર (પ્રથમભાગ) ૦–૬–૦
૪ અનુત્તરોવવાઇ સૂત્ર... ... ૦–૬–૦
૫ નળ દમયંતી સંગ ... ... ભેટ.
+૬ જૈન વૃત્ત ક્રિયા વિધિ. ... ભેટ.
+૭ સાધુ આવશ્યક ક્રિયાના સૂત્રો ભેટ.
૮ નયોપદેશ ૧–૦–૦
૯ શ્રીપાળ ચરિત્ર ૦–૪–૦
૧૦ ગાંગેય ભંગ પ્રકરણ ૦–૪–૦
૧૧ મૃગાંક ચરિત્ર ૦–૪–૦

પ્રવર્તક શ્રી કાંતિવિજયજી જૈન ઐતિહાસિક ગ્રંથો.

+૧ વિજ્ઞપ્તિ ત્રિવેણી ૧–૦–૦
+૨ કૃપાસાગર કોષ ૧–૦–૦
+૩ શત્રુંજય તીર્થોદ્ધાર પ્રબંધ... ૦–૧૦–૦
+૪ પ્રાચીન જૈન લેખ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો. ૧–૦–૦
૫ દ્રૌપદી સ્વયંવરમ્ ૦–૪–૦
૬ પ્રાચીન જૈન લેખ સંગ્રહ ભા.૨ જો ૩–૮–૦
૭ જૈન ઐતિહાસિક ગૂર્જર કાવ્ય સંચય. ૨–૧૨–૦

+ આ નીશાનીવાળા પુસ્તકો સીલકે નથી.

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

ગુજરાતી ભાષાના-ભાષાંતર વિગેરેના ગ્રંથો.

૧ શ્રી જૈન તત્વાદર્શ ૫-૦-૦
૨ શ્રી નવતત્વનો સુંદરબોધ. ... ૦-૧૦-૦
+૩ દેવસિરાઇ પ્રતિક્રમણ સુત્રાર્થ ૦-૩-૦
૪ શ્રી જીવવિચાર વૃત્તિ ૦-૬-૦
+૫ શ્રી અજ્ઞાનતિમિર ભાસ્કર ... ૨-૮-૦
+૬ શ્રી જૈનધર્મ વિષયિક પ્રશ્નોત્તર ૦-૮-૦
+૭ વિવિધ પૂજા સંગ્રહ ૧-૮-૦
૮ શ્રી દંડક વૃત્તિ... ... ... ૦-૮-૦
૯ શ્રી નયમાર્ગ દર્શક ૦-૧૨-૦
૧૦ હંસ વિનોદ ૦-૧૨-૦
+૧૧ વિવિધ પૂજાસંગ્રહ બીજી આવૃત્તિ ૧-૮-૦
૧૨ કુમાર વિહાર શતક ૧-૮-૦
૧૩ શ્રી જૈન ધર્મ વિષયિક પ્રશ્નોત્તર બીજી આવૃત્તિ... ... ... ૦-૮-૦
૧૪ શ્રી જૈન તત્વસાર મૂળ તથા ભાષાંતર. ૦-૬-૦
+૧૫ ,, ભાષાંતર ૦-૨-૦
૧૬ શ્રી આત્મ વલ્લભ જૈન સ્તવનાવલી ૦-૬-૦
૧૭ શ્રી મોક્ષપદ સોપાન ૦-૧૨-૦
૧૮ ધર્મ બીન્દુ ગ્રંથ આવૃતી બીજી ૨-૦-૦
૧૯ શ્રી પ્રશ્નોત્તર પુષ્પમાળા ... ૦-૧૪-૦
+૨૦ ધ્યાન વિચાર ૦-૩-૦
૨૧ શ્રી શ્રાવક કલ્પતરૂ ૦-૬-૦
૨૨ શ્રી આત્મપ્રબોધ ભાષાંતર ... ૨-૮-૦
+૨૩ શ્રી આત્મોન્નતિ ૦-૧૦-૦
+૨૪ શ્રી પ્રકરણ પુષ્પમાળા ... ૦-૬-૦
૨૫ શ્રી જંબુસ્વામિ ચરિત્ર ... ૦-૮-૦
૨૬ જૈન ગ્રંથ ગાઇડ. ૧-૦-૦
૨૭ શ્રી નવાણું પ્રકારની પૂજા (અર્થ સહિત) ૦-૮-૦
૨૮ શ્રી તપોરત્ન મહોદધિ ભા.૧-૨. ૧-૦-૦
૨૯ શ્રી સમ્યકત્વ સ્વરૂપ સ્તવ. ... ૦-૪-૦
+૩૦ શ્રી શ્રાદ્ધગુણ વિવરણ ભાષાંતર ૨-૦-૦
૩૧ શ્રી ચંપકમાળા ચરિત્ર ... ૦-૮-૦
+૩૨ કુમારપાળ ચરિત્ર ૦-૬-૦
૩૩ સમ્યકત્વ કૌમુદી ભાષાંતર ... ૧-૦-૦
૩૪ શ્રી પ્રકરણ પુષ્પમાળા ... (દ્વિતીય પુષ્પ) ૦-૮-૦
+૩૫ શ્રી અનુયોગદ્વાર સુત્ર... ... ૦-૫-૦
૩૬ શ્રી અધ્યાત્મમત પરિક્ષા ... ૦-૪-૦
૩૭ શ્રી ગુરૂ ગુણમાળા ૦-૬-૦
૩૮ શ્રી શત્રુંજય તીર્થ સ્તવનાવલી. ૦-૫-૦
+૩૯ શ્રી આત્મ કાન્તિ પ્રકાશ ... ૦-૪-૦
૪૦ શ્રી જ્ઞાનામૃત કાવ્યકુંજ ... ૦-૮-૦
+૪૧ શ્રી દેવભક્તિમાળા પ્રકરણ ... ૧-૦-૦
૪૨ શ્રી ઉપદેશ સપ્તતિકા ૧-૦-૦
૪૩ શ્રી સંબોધ સપ્તતિકા ૧-૦-૦
૪૪ શ્રી પંચ પરમેષ્ઠિ ગુણ રત્નમાળા ૧-૮-૦
૪૫ સુમુખનૃપાદિ ધર્મ પ્રભાવકોની કથા. ૧-૦-૦
૪૬ શ્રી નેમનાથ પ્રભુનું ચરિત્ર ... ૨-૦-૦
૪૭ શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ચરિત્ર ભા ૧લો ૨-૦-૦
૪૮ આદર્શ જૈન સ્ત્રી રત્નો ... ૧-૦-૦
૪૯ શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ચરિત્ર ભા ૨જો ૨-૮-૦
૫૦ શ્રીદાનપ્રદીપ... ... ... ૩-૦-૦
૫૧ શ્રીનવપદજી પૂજા (અર્થ સહિત) ૧-૪-૦
૫૨ કાવ્ય સુધાકર ૨-૮-૦
૫૩ શ્રી આચારોપદેશ ૦-૮-૦
૫૪ ધર્મરત્ન પ્રકરણ ૧-૦-૦
૫૫ શ્રી પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર (અર્થ સહિત) ૧-૧૨-૦
૫૬ શ્રી આત્મવિશુદ્ધિ ૦-૬-૦

+ આ નિશાનીવાળા પુસ્તકો શીલીકમાં નથી.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

૫૭ કુમારપાળ પ્રતિબોધ... ... ૩-૧૨-૦
૫૮ જૈન નરરત્ન "ભામાશાહ"... ૨-૮-૦
૫૯ આત્માનંદ સભાની લાઇબ્રેરીનું અક્ષરાનુક્રમ લીસ્ટ.... ... ૦-૧૪-૦
૬૦ શ્રી વિમલનાથ ચરિત્ર ... ૧-૧૨-૦
શ્રી પ્રભાવક ચરિત્ર ... છપાય છે.
શ્રી ચંદ્રપ્રભુ ચરિત્ર ... ... "
શ્રી મહાવીર સ્વામિ ચરિત્ર... "

અન્ય ગ્રન્થો.

તત્ત્વનિર્ણય પ્રાસાદ... ...	૧૦-૦-૦
અભયકુમાર ચરિત્ર ભા. ૧ લો.	૨-૪-૦
અભયકુમાર ચરિત્ર ભા. ૨ જો.	૩-૦-૦
સઝાયમાળા ભાગ ૧ થી ૪ દરેકના...	૨-૮-૦
કર્મગ્રંથ હિંદી ભા. ૧ લો (હીંદી)	૧-૪-૦
સદર ભા. ૨ જો. (,,)	૦-૧૨-૦
સદર ભા. ૩ જો. (,,)	૦-૮-૦
સદર ભા. ૪ થો. (,,)	૨-૦-૦
દંડક ... ... (,,)	૦-૩-૦
વિતરાગ સ્તોત્ર ... (,,)	૦-૩-૦
સજ્જન સન્મિત્ર	૪-૦-૦
સિદ્ધાંત મુક્તાવલી	૦-૧૦-૦
જૈનભાનુ	૦-૮-૦
વિમલ વિનોદ	૦-૧૦-૦
વિશેષ નિર્ણય	૦-૪-૦
અવિદ્યા અંધકાર માર્તંડ ...	૦-૪-૦
શ્રી નવપદજી પૂજા શ્રી ગંભીર વિ કૃત	૦-૨-૦
પૂજાસંગ્રહ શાસ્ત્રી વિજયાનંદ સૂરિ-વિજયવલ્લભસૂરિ-શ્રીહંસવિ. મ. કૃત.	૧-૪-૦
આત્મવલ્લભ પૂજા સંગ્રહ ...	૧-૮-૦
સત્તરભેદી પૂજા (હારમોનીયમ નોટીસન સારીગમ સાથે... ...	૦-૪-૦
જૈનસતી રત્નો (સચિત્ર) ...	૧-૪-૦
જૈનગીતા	૧-૦-૦
પ્રમેય રત્ન કોષ	૦-૮-૦
ચૈત્યવંદન ચોવીશી	૦-૬-૦
પ્રાણપ્રેમ પુષ્પમાળા	૧-૪-૦
ધર્મ અને જીવન	૦-૩-૦
મહિલા મહોદય ભા. ૧-૨ દરેકના	૨-૮-૦
જૈન મહાભારત સચિત્ર... ...	૬-૦-૦
રાજકુમારી સુદર્શના... ...	૩-૦-૦
મલયા સુંદરી	૨-૮-૦
શ્રીપાળ રાજાનો રાસ (સાર્થ સચિત્ર)	૨-૦-૦
સમ્મેતશિખર ચિત્રાવલી ...	૨-૮-૦
ઉત્તમ કુમાર (સચિત્ર) ...	૧-૪-૦
નારચન્દ્ર જયોતિષ	૩-૦-૦
ભદ્રબાહુ સંહિતા	૨-૦-૦
વિવેક વિલાસ (સચિત્ર) ...	૩-૦-૦
સમરાદિત્ય કેવળી ચરિત્ર ...	૫-૦-૦
પૂજા સંગ્રહ સચિત્ર ભા. ૧ થી ૭	૫-૦-૦
નવપદ ઓળી વિધિ... ...	૦-૧૨-૦
નવપદજી મંડળની છબી ...	૦-૪-૦
સિદ્ધચક્રજીના યંત્રની છબી ...	૦-૨-૦
ચૌદ રાજલોક પૂજા	૦-૧-૦
સમ્યક્ત્વ દર્શન પૂજા... ...	૦-૧-૦
પંચપ્રતિક્રમણ સૂત્ર, ગુજરાતી ...	૦-૧૦-૦
(,,) શાસ્ત્રી ...	૦-૧૦-૦
દેવસીરાઇ પ્રતિક્રમણ, ગુજરાતી	૦-૪-૦
(,,) શાસ્ત્રી ...	૦-૪-૦

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

સુંદર ફોટાઓ (છબીઓ).

મુનિમહારાજાઓના દરેક સાઈઝની છબીઓ તથા તીર્થોના રંગીન નકશા અને ફોટા.

તથા કલકત્તાવાળા નથમલ ચાંડાલીયા ફોટોગ્રાફરે હાલમાં એવા વિવિધ રંગોથી તૈયાર કરેલા સુંદર, મનોહર અને આકર્ષક ફોટાઓ બહાર પાડયા છે.

શ્રી કેસરીયાજી મહારાજ	૧૫+૨૦	૦–૮–૦
શ્રી ચંદ્રગુપ્તના સાળ સ્વપ્ન (સમજણ સહિત)	,,	૦–૮–૦
મધુ બિંદુ	,, ,,	૦–૬–૦
ષટ્લેશ્યા	,, ,,	૦–૬–૦
શ્રી જીનદત્તસૂરિજી–(દાદાસાહેબ)	,, ,,	૦–૬–૦
પાવાપુરીનું જીન મંદિર	૧૨+૨૦	૦–૪–૦

પુના ચિત્રશાળા પ્રેસની રંગીન છબીયો.

શ્રી ગૌતમસ્વામીજી મહારાજ	૧૫+૨૦	૦-૧૦-૦
શ્રી મહાવીરસ્વામી ભગવાન	૧૫+૨૦	૦–૮–૦

સૂચના—સિવાય અમારે ત્યાં જૈન ધર્મનાં તમામ ગ્રંથો, જેવા કે--શાહ ભીમશી માણેક મુંબઈ, શાહ મેઘજી હીરજી–મુંબઈ, શ્રી જૈનધર્મ પ્રસારક સભા-જૈન ઓફીસ-ભાવનગર શેઠ દેવચંદ લાલભાઇ પુસ્તકોદ્ધાર ફંડ–મુંબઈ, શાહ હીરાલાલ હંસરાજ–જામનગર, સલોત અમૃતલાલ અમરચંદ–પાલીતાણા, શ્રી જૈન સસ્તી વાંચનમાળા–ભાવનગર, નથમલ ચાંડાલીયા ફોટોગ્રાફર–કલકત્તા. વિગેરે પુસ્તકો પ્રકટકર્તાના તમામ પુસ્તકો, તેમજ અન્યના પુસ્તકો, નકશાઓ, અને મુનિરાજ તથા તીર્થોના તેમજ શ્રી તીર્થંકર ભગવાન તથા શ્રીગૌતમસ્વામીના ફોટોગ્રાફ (છબીયો) અમારે ત્યાંથી મળશે. નફો જ્ઞાનખાતામાં જાય છે, જેથી મંગાવનારને તે પણ લાભ થાય છે.

લખોઃ—શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા—

ભાવનગર.

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

લાઇફ મેમ્બર.

કોઇપણ શ્વેતાંમ્બર મૂર્તિપૂજક જૈન આ સભામાં સભાસદ તરીકે દાખલ થઇ શકે છે.

એક સાથે રૂા ૫૦૦) આપનાર ગૃહસ્થ આ સભાના પેટ્રન (માનવંતા મુરબ્બી) થઇ શકશે.

એક સાથે રૂા ૧૦૦) આપનાર પહેલા વર્ગના લાઇફ મેમ્બર થઇ શકશે.

એક સાથે રૂા ૫૦) આપનાર બીજા વર્ગના લાઇફ મેમ્બર થઇ શકશે.

જૈન લાઇબ્રેરી, શાળા કે સંસ્થા મેમ્બર તરીકે રજીસ્ટર્ડ થવા માગે તો રૂા ૫૦) ભરવાથી બીજા વર્ગના લાઇફ મેમ્બરોના હક્કો ભોગવી શકશે.

પહેલા વર્ગના લાઇફ મેમ્બરોને સભા તરફથી પ્રગટ થતા પુસ્તકની એક એક નકલ તથા આત્માનંદ પ્રકાશ માસિક તેમની જીંદગી સુધી ભેટ આપવામાં આવશે.

બીજા વર્ગનાં લાઇફ મેમ્બરોને સભા તરફથી પ્રકાશિત થતા બે રૂપીઆની કિંમત સુધીના દરેક ગ્રંથની એક એક નકલ ભેટ આપવામાં આવશે, તેમજ આત્માનંદપ્રકાશ માસિક પણ તેમની જીંદગી સુધી ભેટ મળશે.

આત્માનંદ પ્રકાશ.

ઉપરોક્ત માસિક સભા તરફથી છત્રીશ વર્ષથી પ્રકટ થાય છે. તેમાં ધાર્મિક, ઐતિહાસિક, સામાજીક અને નૈતિક ઉપરાંત સ્ત્રી કેળવણી અને વિદ્યાર્થી વિભાગ વાંચનના લેખો પણ આવે છે, કે જેથી સ્ત્રી જાતિનું ગૌરવ તેમનું માતા તરીકેનું સ્થાન અને બાળકોને ઉત્તમ સંસ્કાર કેમ આપી શકાય ? તે તથા સમાજની ભાવિ ઉન્નતિમાં સ્ત્રીઓ અને વિદ્યાર્થીઓ કેમ આદર્શ બને તે માટે ઉત્તમ લેખો આપવામાં આવે છે. જેથી વાંચન માટે સમાજની રૂચી વધતા તે માટે અનેક પ્રશંસાના પત્રો આવેલ છે. મંગાવી ખાત્રી કરો !

વાર્ષિક લવાજમ રૂા ૧--૪--૦ વાર્ષિક ભેટનું સુંદર દળદાર પુસ્તક તથા પંચાંગ ભેટ આપવામાં આવે છે.

પુસ્તક પ્રકાશન ખાતું.

આ સભા તરફથી આજે ત્રીશ વર્ષથી ચાલુ છે. અમારા તરફથી પ્રકટ થતા ગુજરાતી સંસ્કૃત, માગધી, હીંદી વિગેરે પુસ્તકોની સાહિત્યરસીક સાક્ષરો મુક્તકંઠે પ્રશંસા કરે છે, જેથી તેનો લાભ લેવા ન ચુકશો, નફો જ્ઞાનખાતામાં જાય છે. સીરીઝ સિવાયના અન્ય ગ્રંથો પડત કિંમતે આપવામાં આવે છે. લખો:—

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા—ભાવનગર.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

તમારૂં નામ અમર કરવું હોય તો

આટલું

વાંચી નિર્ણય કરી લ્યો.

આ જગતમાં જન્મ ને મરણ પ્રત્યેક પ્રાણીને માટે સર્જાયેલ છે. જ્યારે મનુષ્યોને પરમાત્માએ જ્ઞાન અને બુદ્ધિ આપેલ હોવાથી તે પોતાના માટે અનેરો માર્ગ શોધી કાઢે છે. જેથી તમારે આ જીવનમાં તમારૂં નામ અમર રાખવું હોય, જ્ઞાનભક્તિ કરવી હોય જૈન સાહિત્ય સેવા કરી જ્ઞાન ઉપાર્જન કરવું હોય તો નીચેની યોજના વાંચી, વિચારી આજેજ આપ નિર્ણય કરો. અને આપના નામની ગ્રંથમાલા પ્રસિદ્ધ કરાવી તે અમૂલ્ય લાભ મેળવો.

યોજના.

જે ગૃહસ્થ ઓછામાં ઓછા રૂા. ૧૦૦૦) એક હજાર આ સભાને આપે તેમના નામથી ગ્રંથમાળા (સીરીઝ) (ગ્રંથો) આ સભાએ દરેક વખતે નીચેની શરતે પ્રકટ કરવા.

૨ સીરીઝનો પ્રથમ ગ્રંથ છપાવવાને માટે વધારેમાં વધારે રૂા. ૧૦૦૦) સુધી આ સભાએ ખરચવા.

૪ અમુક સંખ્યામાં જાહેર લાઇબ્રેરી કે ભંડાર તેમજ સાધુ સાધ્વી મહારાજ વગેરેને આ સિરિઝના ગ્રંથો સભાના નિયમ મુજબ જે જે ભેટ અપાય તે તે ' સિરિઝવાલાની વતી સભા મારફત ભેટ ' એવી ચીઠ્ઠી છપાવી પુસ્તક ઉપર ચોડી ભેટ મોકલવામાં આવશે.

૭ તે સીરીઝની છપાતી દરેક બુકની પચીશ કોપી જે ગૃહસ્થના તરફથી આ ગ્રંથમાળા સીરીઝ છપાય તેમને ભેટ આંપવામાં આવશે.

૮ તે સીરીઝના પ્રથમ અડધા ગ્રંથો ખપી ગયા હોય તે સમયે ઉપજેલી તે રકમના પ્રમાણમાં તે ગૃહસ્થના નામથી બીજો ગ્રંથ (સિરિઝનો) સભાએ છપાવવો શરૂ કરવો: એજ ક્રમ સાચવી સિરિઝના બીજા ગ્રંથો સભાએ નિરંતર છપાવવા.

૧૦ ગ્રંથમાળાના પ્રથમના એકજ ગ્રંથમાં સીરીઝવાળા ગૃહસ્થનું ટુંકું જીવનચરિત્ર, ફોટોગ્રાફ અને અર્પણ પત્રિકા તેમની ઇચ્છાનુસાર (એકજવાર) આપવામાં આવશે.

નીચેના પ્રમાણેના મહાશયોના નામથી ગ્રંથમાળાઓ પ્રકટ થઇ ચૂકી છે.

૧ શેઠ આણંદજી પુરૂષોતમદાસ.	૨ વોરા હઠીચંદ ઝવેરચંદ
૩ શ્રીમાન્ સુખસાગરજી મહારાજ	૪ શ્રીમાન્ આચાર્યશ્રી બુદ્ધિસાગરજી મહારાજ
૫ વકીલ હરીચંદ નથુભાઇ	૬ શ્રી આત્મવલ્લભ ગ્રંથમાળા
૭ શેઠ નાગરદાસભાઇ પુરૂષોતમદાસ રાણપુર.	૮ શેઠ ઝવેરભાઇ ભાઇચંદ
૯ શાહ મગનલાલ ઓધવજી	૧૦ શેઠ અમરચંદ હરજીવનદાસ
૧૧ શેઠ દીપચંદ ગાંડાભાઇ	

ઉપરના મહાશયોએ પોતાની લક્ષ્મીનો સદ્વ્યય કર્યો છે. આપ પણ વિચારી તે રસ્તે ચાલવા પ્રયત્નશીલ થઇ સાહિત્યના ક્ષેત્રમાં આપનું નામ અમર કરશો. તેમ ઇચ્છીએ છીએ.

લખો:—શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા.–ભાવનગર.

આનંદ પ્રી. પ્રેસ-ભાવનગર.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

શ્રીવિમલનાથ પ્રભુનું ચરિત્ર.

શ્રી વિમળનાથ મહારાજના પૂર્વભવો સહિતનું સંપૂર્ણ ચરિત્ર; સાથે ધર્મનો પ્રભાવ, ભેદો, શ્રાવકના વ્રતોના અધિકાર અને જૈનધર્મના શિક્ષણનો સુંદર ઉપદેશ વિવિધ પાંત્રીશ કથાઓ સહિત આપેલ છે. ગ્રંથની રચના અલૌકિક હોઇ વાચકના આત્માને શાંત રસ પ્રગટાવી, મોક્ષ સન્મુખ લઈ જાય છે. કિં. રૂા ૧–૧૨–૦

શ્રીચંદ્રપ્રભુસ્વામીનું ચરિત્ર.

પ્રભુજીના પ્રથમ ગણધર દત્તના પૂર્વભવનું અલૌકિક વૃત્તાંત, શ્રી ચંદ્રપ્રભસ્વામીના ત્રણ ભવોનું સુંદર અને મનોહર ચરિત્ર, સાથે દેવોએ કરેલ પ્રભુના જન્મમહોત્સવ વગેરે પંચકલ્યાણકોનું અને તે વખતની અપૂર્વ ભક્તિનું રસિક, ચિત્તાકર્ષક અને વિસ્તારપૂર્વક વર્ણન, પ્રભુજીએ દાન, શીયલ, તપ, ભાવ, બારવ્રત અને તત્ત્વો ઉપર અપૂર્વ દેશના સાથે જણાવેલ અનેક કથાઓ, વિવિધ ઉપદેશથી ભરપૂર એકંદર ત્રીશ બોધપ્રદ કથાઓ સહિત આ ચરિત્રની રચના છે. કિં. રૂા. ૧–૧૨–૦

કલકત્તાવાળાના વિવિધ રંગોથી મનોહર ફોટાઓ.

નામ.	સાઇઝ.	કીંમત.
શ્રી નેમનાથ સ્વામીના લગ્નનો વરઘોડો.	૧૫×૨૦	૦-૧૨-૦
શ્રી મહાવીર સ્વામીનું સમવસરણ તથા શ્રેણિક રાજાની સ્વારી.	,,	૦-૧૨-૦
શ્રી કેસરિયાજી મહારાજ.	,,	૦–૮–૦
શ્રી ચંદ્રગુપ્તના સોળ સ્વપ્ન.	,,	૦–૮–૦
શ્રી ત્રિશલા માતાના ચૌદ સ્વપ્ન.	,,	૦–૮–૦
શ્રી ગૌતમ સ્વામી.	,,	૦–૮–૦
શ્રી સમ્મેતશિખરજી સિદ્ધક્ષેત્ર	,,	૦–૮–૦
શ્રી રાજગિરિ સિદ્ધક્ષેત્ર.	,,	૦–૬–૦
શ્રી પાવાપુરીજી સિદ્ધક્ષેત્ર.	,,	૦–૬–૦
શ્રી ગિરનારજી સિદ્ધક્ષેત્ર.	,,	૦–૬–૦
શ્રી જીનદત્ત સૂરિજી (દાદા સાહેબ)	,,	૦–૬–૦
છ લેશ્યા.	,,	૦–૬–૦
મધુબિંદુ.	,,	૦–૬–૦
શ્રી પાવાપુરીનું જલમંદિર.	૧૬×૧૨	૦–૪–૦

ચિત્રશાળા પ્રેસ પુનાવાળાના ફોટાઓ.

શ્રી મહાવીર સ્વામી.	૧૫×૨૦	૦–૮–૦
શ્રી ગૌતમ સ્વામી મહારાજ.	,,	૦–૮–૦
સમ્મેતશિખર તીર્થ ચિત્રાવળી–સોનેરી બાઇન્ડીંગ સાથે.		૨–૮–૦
જંબુદ્વીપનો નકશો રંગીન. ૧૬×૨૨		૦–૬–૦
નવતત્ત્વના ૧૫૫ ભેદનો નકશો. રંગીન ૧૬×૧૧		૦–૨–૦

મળવાનું સ્થળ, **શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા—ભાવનગર.**

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

Reg. No. B. 431.

શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ

દર માસની પૂર્ણિમાએ પ્રગટ થતું માસિક પત્ર.

પુ. ૨૮ મું. વીર સં. ૨૪૫૭. અષાડ. આત્મ સં. ૩૬. અંક ૧૨ મો.

પં. જવાહરલાલની સાદાઇ.

" અત્યારના જવાહરલાલ એટલે પહેરણ ઉપર બાંડીયું, ચારેય છેડે પહેરેલું ખાદીનું ધોતીયું, પગમાં ચંપેલ અને માથે ચાર આનાની ' ગાંધી ટોપી ' પહેરેલ નવ–યુવાન. જેમ પોષાકમાં બાહ્ય પરિવર્તન થયું છે તેમ આંતર વિચારોમાં પહેલાંના કરતાં આજે આભ–જમીનનો ફેર પડયો છે. બાહ્ય સાદાઇ એ અંતરના વિચારોને અનુસરીને આવે છે. જે સર્વદા ટકનારી વસ્તુ હોય છે. એમાં ડોળ ને દંભ નથી હોતાં. તે સ્વાભાવિક રૂપ ધારણ કરે છે. * * * તેમણે સાદાઇમાંથી સંયમ કેળવ્યો છે. સાધારણ માણસ તો સાદાઇ રાખે, પણ આ લક્ષ્મીના ખોળામાં જ ઉછરેલા જવાહરલાલ આટલી સાદાઈ રાખે ત્યારે તો હદ જ કહેવાય. * * * તેમની સાદાઇમાં સુઘડતા અને સ્વચ્છતા છે. તેમની પહેરેલી ખાદી ચાંદની શી ઉજ્જવળ હોય છે, પછી ભલે તે ફાટલી અગર ખરબચડી હોય, સ્વચ્છતામાં તેમની બરોબરી કરી શકે એમ જો કોઈ હોય તો તે મહાત્માજી જ છે. "

લી૦

ન. મા. દવે.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

For Private And Personal Use Only